

Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

08/2021

Trestnoprávne a výrobnodistribučné aspekty spojené s prechovávaním a ďalším nakladaním s marihuanou

Vypracovali: Ing. Martina Hogenová a Mgr. Eduard Csudai, PhD.,
Odbor Parlamentný inštitút

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

13. mája 2021

Anotácia:

Predkladaný materiál približuje výrobnodistribučné a trestnoprávne aspekty spojené s prechovávaním a ďalším nakladaním s marihuanou vo vybraných krajinách (Česko, Holandsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko). V prvej časti materiál priblížil všeobecné praktiky krajín EÚ a následne podrobnejšie rozobral výskumné otázky v stanovených krajinách.

Kľúčové slová:

marihuana, konopa, prechovávanie, výroba, distribúcia, predaj, drogy, lekárenské a iné účely

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

Obsah

Úvod.....	5
1 Trestnoprávna rovina spojená s užívaním a distribúciou marihuany v podmienkach SR a vo vybraných krajinách.....	7
1.1 Tresty uplatňované za prechovávanie menšieho množstva marihuany - situácia v krajinách EÚ	13
1.2 Dekriminalizácia, depenalizácia a legalizácia marihuany (pojmový výklad a situácia vo vybraných krajinách)	15
1.3 Porovnanie limitov pre osobné prechovávanie marihuany (praktiká z vybraných krajín EÚ).....	16
1.4 Trestný postih predaja či iného nakladania s marihuanou v krajinách EÚ	17
1.5 Súhrn krajín výskumu a trestnoprávne aspekty spojené s prechovávaním či ďalším použitím marihuany vo vybraných krajinách.....	18
1.5.1 Česká republika	18
1.5.2 Holandsko	20
1.5.3 Rakúsko.....	21
1.5.4 Španielsko.....	22
1.5.5 Švajčiarsko	23
1.5.6 Švédsko	25
2 Výrobnodistribučný aspekt	33
2.1 Právna úprava pestovania, lekárskeho a iného využívania konopy satej v Slovenskej republike	34
2.2 Právna úprava pestovania, lekárskeho a iného využívania konopy satej vo vybraných krajinách.....	36
2.3 Právna úprava pestovania konopy satej a jej využívania na iný ako lekársky účel vo vybraných krajinách.....	38
2.3.1 Belgicko	38
2.3.2 Česká republika	38
2.3.3. Holandsko	38
2.3.4. Rakúsko.....	40
2.3.5. Španielsko.....	41
2.3.6. Švajčiarsko	41
2.3.7. Švédsko	41
2.3.8. Taliansko.....	41

2.4	Právna úprava lekárskeho využívania konopy siatej vo vybraných krajinách.....	43
2.4.1.	Belgicko	43
2.4.2.	Česká republika	43
2.4.3.	Estónsko	44
2.4.4.	Holandsko	45
2.4.5.	Nórsko	45
2.4.6.	Rakúsko.....	45
2.4.7.	Španielsko.....	46
2.4.8.	Švajčiarsko	46
2.4.9.	Švédsko	47
	Záver	48
	Zoznam použitých zdrojov.....	50

Úvod

Predkladaná analýza zmapovala dve roviny posudzovania užívania či ďalšej distribúcie marihuany: trestnoprávnu a výrobnodistribučnú. Trestnoprávna rovina sa snaží odpovedať na otázky ako:

- 1) **či je trestným činom/priestupkom** prechovávanie, použitie, pestovanie, výroba, distribúcia, dovoz a predaj marihuany a aké sú zákonom určené postihy/trestné sadzby,
- 2) **aké množstvo návykovej látky je zákonné** legálne držať a pre aký účel, a
- 3) **ktorý štátny orgán má právomoc** konať v trestných veciach a aká je jeho kompetencia.

Výrobnodistribučná časť spracovania zahŕňa odpovede na tieto otázky:

- 1) akým spôsobom je zákonom upravené použitie konopy siatej **na liečebné účely** (predpisovanie, výdaj, použitie a či je hrazené z verejného zdravotného poistenia),
- 2) aká je kompetencia orgánov **od ohlasovania pestovania až po predaj a obchodovanie** s konopou, teda v celom výrobnodistribučnom reťazci,
- 3) aké sú **povinnosti producentov, distribútorov, predajcov, výdajcov, dovozcov** konopy vo veci registrácie na štátnom orgáne, ktorý vydáva licencie, a
- 4) aké sú **skúsenosti s dekriminalizáciou marihuany**, resp. jej legalizáciou/povoľovaním a aké sú podmienky vydania licencií.

V Európskej únii sa systém obmedzenej distribúcie marihuany vyvinul v sedemdesiatych rokoch 20. storočia. Marihuana je najčastejšie používanou nelegálnou drogou v Európe, pričom jedno percento Európanov (približne tri milióny obyvateľov) ju užíva na dennej báze. Tolerancia orgánov činných v trestnom konaní, či súdov sa k užívaniu a ďalším nakladaním marihuany ale v rámci EÚ líši. Na rozdiel od Spojených štátov amerických (napr. štáty ako Colorado či Washington), v Európe stále neexistuje krajina, v ktorej by bolo užívanie marihuany bez lekárskeho predpisu legálne. S ohľadom na trestnosť užívania danej látky v EÚ, viac ako polovica prípadov drogových trestných činov v roku 2015 (celkový počet predstavoval 1,5 milióna) súvisela s marihuanou.¹

V prvej časti analýzy sme sa zamerali na konkrétne aspekty vyššie spomenutej trestnoprávnej roviny a faktorov spojených s používaním marihuany všeobecne v rámci krajín

---

¹ YAR, L.: *Marihuana v Únii: Bez lekárskeho predpisu to nejde nikde, rozhoduje ale tolerancia*. Dostupné na internete: <https://euractiv.sk/section/spravodlivost-a-vnutro/news/marihuana-v-unii-bez-lekarskeho-predpisu-to-nejde-nikde-rozhoduje-ale-tolerancia/>. [cit. 15. 04. 2021].

EÚ a následne sme sa zamerali na právne úpravy vybraných šiestich krajín – Česká republika, Holandsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko. V prvom rade bolo nutné zmapovať slovenskú právnu úpravu, ktorá pôsobí ako komparatív pre právne úpravy jednotlivých krajín. Druhá časť analýzy zmapovala výrobnodistribučný aspekt nakladania s marihuanou, pričom sme sa zamerali hlavne na právnu úpravu pestovania, lekárskeho a iného využívania konopy satej a právnu úpravu pestovania konopy satej a jej využívania na iný ako lekárske účel vo vybraných krajinách (**Belgicko, Česká republika, Estónsko, Holandsko, Nórsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko a Taliansko**). Podobne, ako pri trestnoprávnej rovine, v prvom rade sme vytýčili ako komparatív právnu úpravu SR v rámci danej výrobnodistribučnej časti. Zároveň, všetky pojmy použité v rámci právnych úprav spomenuté len v mužskom rode sú analogicky chápané aj v ženskom pre zachovanie rodovej vyváženosti tohto textu.

1 Trestnoprávna rovina spojená s užívaním a distribúciou marihuany v podmienkach SR a vo vybraných krajinách

Ministerstvo spravodlivosti SR v nedávnej minulosti navrhovalo charakterizovať prechovávanie presne stanoveného množstva drog ako priestupok. Finančná pokuta za priestupok mala byť v prípade jedného gramu marihuany stanovená na 165 eur. Rovnaká najvyššia sadzba sa mala stanoviť pri 0,2 gramu pervitínu a amfetamínu, a pri 0,5 gramoch heroínu. Trest odňatia slobody však ale mohol byť podľa novely stále udelený, keďže pri neoprávnenom prechovávaní marihuany v množstve maximálne jedného gramu, teda približne tri-štyri cigarety, hrozí trest odňatia slobody až na tri roky. Pri neoprávnenom pestovaní rastliny rodu Cannabis v množstve viac ako 2 rastliny, hrozí odňatie slobody na päť rokov. Podľa vtedajšieho názoru Ministerstva spravodlivosti SR patrí aj dnes účinná právna úprava, ktorá kvalifikuje prechovávanie marihuany ako trestný čin medzi najprísnejšie v Európskej únii. Vláda SR však 21. februára 2018 návrh vtedajšej ministerky Žitňanskej neprerokovala², nakoľko ho ministerstvo na poslednú chvíľu stiahlo.³ V nasledujúcom texte si preto priblížime súčasnú účinnú slovenskú legislatívu k meritu trestného okruhu pre tento výskum.

V rámci podmienok SR je dôležité spomenúť § 135 zákona č. 300/2005 Z. z. **Trestný zákon v znení neskorších predpisov** (ďalej len „Trestný zákon SR“), ktorý ustanovuje prechovávanie drog, vrátane marihuany pre vlastnú potrebu:

*„1) **Prechovávaním** omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora **pre vlastnú potrebu** sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor v množstve, ktoré zodpovedá najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.*

*2) **Prechovávaním** omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora **pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu** sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor v množstve, ktoré zodpovedá najviac desaťnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.“*

Trestný zákon SR ustanovuje aj pojmoslovie k vyššie uvedenému ustanoveniu v zmysle § 130 ods. 5 Trestného zákona SR: „**Návykovou látkou** sa na účely tohto zákona rozumie alkohol, omamné látky, psychotropné látky a ostatné látky spôsobilé nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka alebo jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti, alebo sociálne správanie.“ Základné

² Dostupné na internete: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Negotiation/909>. [cit. 15. 04. 2021].

³ YAR, L.: Marihuana v Únii: Bez lekárskeho predpisu to nejde nikde, rozhoduje ale tolerancia. Dostupné na internete: <https://euractiv.sk/section/spravodlivost-a-vnutro/news/marihuana-v-unii-bez-lekarskeho-predpisu-to-nejde-nikde-rozhoduje-ale-tolerancia/>. [cit. 15. 04. 2021].

náležitosti, spracovanie, povolenie a podobne ohľadom omamných a psychotropných látok ustanovuje **zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov**.⁴ Prekursor je chemická látka (napr. efedrín, ergometrín, ergotamín, kyselina lysergová, fosfor červený, acetón, toluén, manganistan draselný, kyselina sírová, kyselina chlorovodíková a ďalšie) vrátane zmesi obsahujúcej tieto chemické látky, ktoré možno použiť na výrobu návykových látok. Prekursor je teda látka, ktorú možno použiť na výrobu návykových látok (pozri nariadenie Rady ES č. 111/2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekursorami medzi Spoločenstvom a tretími krajinami – Ú. v. EÚ L 047, 28.2.2004).⁵

Obvykle jednorazovú dávku drogy na použitie pre osobnú spotrebu možno definovať ako jednu takúto priemernú dávku užívateľa v množstve ovplyvňujúceho jeho psychiku, ovládanie alebo rozpoznávaciu schopnosť alebo sociálne správanie po jej užití bez toho, aby došlo k vážnemu ohrozeniu zdravia alebo života takéhoto užívateľa drogy. Vzhľadom na značnú kvantitu rôznych drog, ale aj ich kvalitu, bude na ustálenie tohto pojmu v konkrétnom prípade nevyhnutné zabezpečenie odborného vyjadrenia. Čo sa rozumie pod obvykle jednorazovou dávkou sa v konkrétnom prípade teda posudzuje na základe znaleckého posudku v zmysle § 142 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov vzhľadom na druh látky, jej čistotu a na stupeň závislosti konkrétneho užívateľa.⁶

Neoprávnenou držbou je faktická dispozícia s drogou v rozpore s už uvádzanými právnymi predpismi, pričom páchatel nemusí mať takúto látku priamo v sebe, ale postačuje, ak ju má vo svojej moci vrátane ukrytia drogy na inom mieste. Zásadnou podmienkou je prechovávanie drogy (nie jej ďalšia distribúcia) a množstvo zodpovedajúce najviac trojnásobku obvykle jednorazovej dávky na použitie. Takéto kvantitatívne aspekty vyjadrené trojnásobkom alebo desaťnásobkom obvykle jednorazovej dávky drogy na použitie pre osobnú spotrebu súvisia s rozlišovaním skutkových podstatí odlišne prísne sankcionovateľných trestných činov nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1, 2 a § 172 a 173 Trestného zákona SR.⁷

---

⁴ Dostupné na internete: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1998/139/20200101> (časová verzia účinná do 30.4.2021) a <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1998/139/20210501.html> (časová verzia účinná od 1.5.2021). [cit. 15. 04. 2021].

⁵ IVOR, J. a kol.: *Trestné právo hmotné (osobitná časť)*. Druhé a prepracované vydanie. Bratislava: IURA EDITION, s. 69. ISBN 978-80-8078-308-2.

⁶ Tamtiež, s. 68.

⁷ KOMENTÁR K TRESTNÉMU ZÁKONU Č. 300/2005 Z. z. spracovaný pod vedením prof. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD. Dostupné na internete: <https://www.epi.sk/eurokodex-komentar/Eurokodex-komentar-zakona-c-300-2005-Z-z.htm?fid=2595296&znenie=2020-01-01>. [cit. 15. 04. 2021].

Paragrafy 171 až 173 Trestného zákona SR upravujú trestný čin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, kam spadajú aj atribúty vyžiadané pre tento výskum:

§ 171 Trestného zákona SR

(1) Kto neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Dané ustanovenie postihuje neoprávnené prechovávanie omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora pre vlastnú potrebu. Trestným je len také konanie páchatela, ktorý neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekurzor od trojnásobku obvyklej jednorazovej dávky na použitie až po stopové množstvo takejto látky, a to v množstve spôsobilom po jej požití ovplyvniť psychiku človeka, resp. ktoré znamená nebezpečenstvo pre jeho zdravie alebo život vrátane nebezpečenstva vyvolania návyku na užívanie takejto látky. Pri tomto postupe orgány činné v trestnom konaní a súd zisťujú, či množstvo zaistenej látky u páchatela zodpovedá nielen svojou hmotnosťou jeho obvyklej dávke, ale či zodpovedá najviac trojnásobku obvyklej jednorazovej dávky na použitie aj pokiaľ ide o koncentráciu účinnej látky. Neoprávnene znamená prechovávanie omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekurzora, ktoré je v rozpore s platným právom alebo bez súhlasu oprávnenej osoby, ale aj nad rámec oprávnenia alebo daného súhlasu. Zákonodarca týmto pojmom vyjadril protiprávnosť konania páchatela a vylúčil tak z trestného stíhania osoby, ktoré sú podľa príslušných predpisov oprávnené s takýmito látkami disponovať a tiež ich prechovávať. O neoprávnené prechovávanie pôjde, keď napr. príslušníci Policajného zboru SR zistia u páchatela takúto látku, prípadne ak páchatel takúto látku prechováva iným spôsobom, napr. má ju ukrytú u inej osoby, v byte, v skrýši, v trezore, v úschove a pod. Podstatnou okolnosťou v takomto prípade je to, že páchatel má takúto látku vo svojej moci, môže s ňou zaobchádzať, pričom sú súčasne splnené aj ďalšie zákonné podmienky § 135 a § 171 Trestného zákona SR. Ak páchatel prechováva takúto látku pre iného, dopúšťa sa trestného činu podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona SR. Podľa právnej úpravy neoprávnená držba takejto látky, a to pre osobnú spotrebu, môže byť aj krátkodobá (chvíľková), čo vyplýva zo skutočnosti, že páchatel v takomto prípade má v držbe tieto látky spravidla prechodne. Presnú dĺžku doby neoprávnenej držby omamnej a psychotropnej látky pre osobnú spotrebu Trestný zákon SR neupravuje, z ustanovenia § 135 Trestného zákona SR však vyplýva, že to v zásade môže byť akékoľvek krátkodobé prechovávanie takejto látky.⁸

---

⁸ Tamtiež.

(2) Odňatím slobody až na päť rokov sa páchatel potrestá, ak neoprávnene prechováva pre vlastnú potrebu omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor vo väčšom rozsahu.

Trestným podľa tohto odseku je neoprávnené prechovávanie omamnej látky, psychotropnej látky, jedu alebo prekursora pre vlastnú potrebu vo väčšom rozsahu. Týmto rozsahom sa rozumie množstvo, ktoré zodpovedá desaťnásobku obvyklej jednorazovej dávky na použitie, a to pre osobnú spotrebu.⁹

§ 172 Trestného zákona SR

(1) Kto neoprávnene

- a) vyrobí,*
  - b) dovezie, vyvezie, prevezie alebo dá prepraviť,*
  - c) kúpi, predá, vymení, zadováži, alebo*
  - d) prechováva po akúkoľvek dobu,*
- omamnú látku, psychotropnú látku, jed alebo prekursor alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.*

Výrobou je nutné rozumieť konanie vedúce k vytvoreniu finálneho produktu. Týmto pojmom sa najčastejšie označujú všetky postupy, ktorými možno získať tieto látky vrátane čistenia a premeny týchto látok na iné návykové látky. Tento pojem zahŕňa tiež výrobu prípravkov okrem tých, ktoré sa pripravujú v lekárňach na lekársky predpis. **Dovozom** chápeme činnosť, pri ktorej dovozca dopravuje látku pochádzajúcu z cudzieho štátu cez štátnu hranicu do SR. **Vývozom** je činnosť, pri ktorej je látka prepravovaná cez štátnu hranicu do cudzieho štátu. **Prevozom** je režim, ktorému podlieha látka dopravovaná pod colným dohľadom od jedného colného úradu k druhému colnému úradu. **Preprava** je akýkoľvek spôsob prepravy látky dopravným prostriedkom. **Kúpa** je nadobudnutie látky od predávajúceho po uhradení jej ceny. Pojem **predá** zahŕňa situáciu, kedy predávajúci už látku odovzdal kupujúcemu za dohodnutú peňažnú hodnotu. Nemusí ísť o konečný predaj, ale predaj napríklad medzi výrobcom a dilerom alebo i osobou, ktorá ju dilerom dodáva. **Výmena** je nadobudnutie látky výmenou za akúkoľvek vec. **Zadováženie** je neoprávnené zadováženie látky akýmkoľvek iným spôsobom, než je výslovne uvedené pod pojmom „vyrobí“. Takýmto konaním je najmä darovanie, prípadne aj konanie, ktoré zakladá skutkovú podstatu iného trestného činu, ako napr. krádež. **Sprostredkovanie** je akékoľvek zaistenie kontaktu medzi jednotlivými osobami zaoberajúcimi sa s nakladaním s látkou, ak je predmetom dodanie

---

⁹ Tamtiež.

takejto látky. Sprostredkovanie môže nastať aj medzi výrobcom a dílerom, medzi dílerom a odberateľom a pod.¹⁰

(2) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a už bol za taký čin odsúdený,*
- b) pre osobu, ktorá sa lieči z drogovej závislosti,*
- c) závažnejším spôsobom konania,*
- d) na chránenej osobe, alebo*
- e) vo väčšom rozsahu.*

(3) Odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,*
- b) voči osobe mladšej ako pätnásť rokov alebo prostredníctvom takej osoby, alebo*
- c) v značnom rozsahu.*

(4) Odňatím slobody na dvadsať rokov až dvadsaťpäť rokov alebo trestom odňatia slobody na doživotie sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb,*
- b) ako člen nebezpečného zoskupenia, alebo*
- c) vo veľkom rozsahu.*

§ 173 Trestného zákona SR

(1) Kto vyrobí, sebe alebo inému zadováži alebo prechováva predmet určený na nedovolenú výrobu omamnej látky, psychotropnej látky, jedu a prekursora, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

(2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného väčší prospech.

(3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného značný prospech.

(4) Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak získa činom uvedeným v odseku 1 pre seba alebo iného prospech veľkého rozsahu.“

Ustanovenie umožňuje trestný postih akéhokoľvek zaobstarávania predmetov určených na nedovolenú výrobu označených látok. Predmetmi určenými k výrobe uvedených látok sú nielen prístroje, iné zariadenia a ich súčasti, ale aj suroviny, ktoré sú spôsobilé

---

¹⁰ Tamtiež.

a určené k tejto výrobe. Konanie páchatela, ktorý vypestoval rastliny (ktoré samotné nie sú látkami v zmysle § 130 ods. 5 Trestného zákona SR) pre účely výroby uvedených látok, je možné posúdiť ako zadováženie predmetu v zmysle tohto ustanovenia.¹¹

Ako bolo uvedené v rámci § 135 Trestného zákona SR, jednou z analyzovaných oblastí je prechovávanie marihuany, ktoré sa v podmienkach SR trestá v zmysle § 171 a nasl. Trestného zákona SR, ak má páchatel pri sebe určité množstvo marihuany, pričom zákon rozlišuje len medzi množstvami, ktoré sú stanovené po trojnásobok určitej dávky, či až desaťnásobok jednorazovej dávky. **Z textu litery zákona je teda zrejmé, že už len prechovávanie marihuany pre vlastnú potrebu bez ďalšieho nakladania s ňou je trestné a začína od stopového množstva danej látky až po uvedené hranice rozlišujúce jej množstvo.** V zmysle dikcie Trestného zákona SR je možné súdom rozhodnúť v prípade naplnenia určitých skutočností namiesto trestu odňatia slobody podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody (tzv. „podmienka“) v zmysle § 49 ods. 1 a § 51 ods. 1 Trestného zákona SR. Podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody sa však môže uplatniť len v spojitosti s § 171 ods. 1 Trestného zákona SR. Ďalej by súd mohol uplatniť trest domáceho väzenia pre prechovávanie marihuany v zmysle § 53 Trestného zákona SR v spojitosti s ustanoveniami § 171 a 172 ods. 1 Trestného zákona SR. Súd by však mohol rozhodnúť so súhlasom páchatela aj treste povinnej práce v zmysle § 54 Trestného zákona SR (ale len v spojitosti s § 171 Trestného zákona SR). Tiež by súd mohol uložiť páchatelovi v zmysle § 56 Trestného zákona SR peňažný trest. Páchatelom trestných činov nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 a 4 a § 173 ods. 3 a 4 Trestného zákona SR ukladá aj trest prepadnutia majetku. Voči páchatelovi trestného činu podľa § 171 Trestného zákona SR však je možné uplatniť aj upustenie od potrestania v zmysle § 40 Trestného zákona SR.

Prechovávanie marihuany sa však nemusí spájať s trestom, keďže v niektorých krajinách EÚ dochádza k odklonu od sankcionovania páchatelov pre osobné držanie a osobnú spotrebu marihuany. Skôr, ako rozoberieme praktikum vybraných krajín, uvedieme všeobecné dáta z overených zdrojov ohľadom prechovávania marihuany v rámci EÚ.

---

¹¹ Tamtiež.

1.1 Tresty uplatňované za prechovávanie menšieho množstva marihuany - situácia v krajinách EÚ

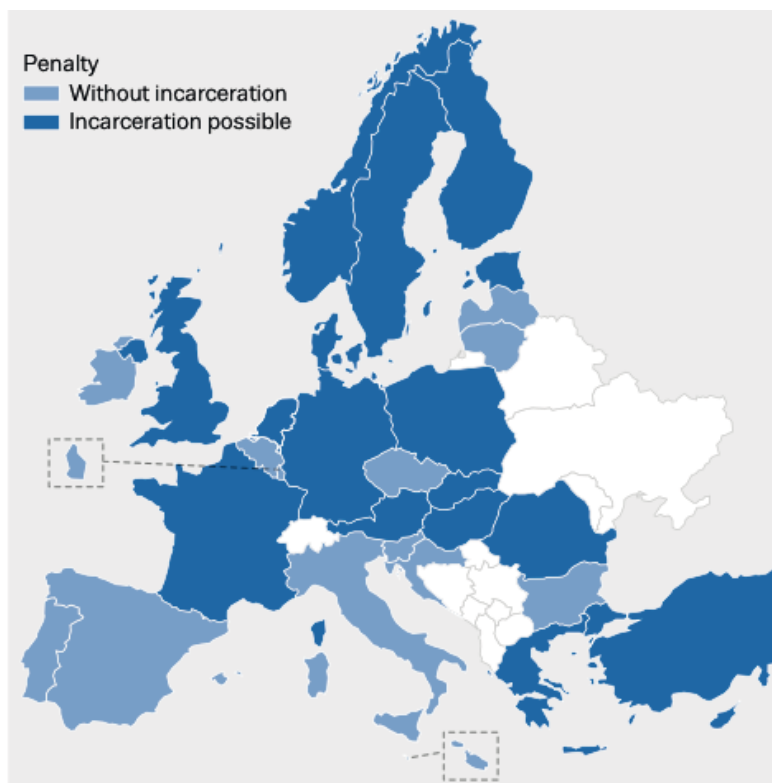
Základom pre dáta uvedené v tejto kapitole bola analýza Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (EMCDD)¹² z roku 2017. V niektorých krajinách EÚ zákony pri absencii priťažujúcich okolností neumožňujú tresty odňatia slobody či obmedzenie osobnej slobody v prípade prechovávaní malého množstva marihuany určeného na osobné použitie. V Bulharsku, Chorvátsku, Českej republike, Taliansku, na Malte, v Portugalsku, Slovinsku a Španielsku sa však nerozlišuje medzi jednotlivými drogami, zatiaľ čo v Belgicku, Írsku a Luxembursku sa legislatíva vyslovene dotýka iba marihuany. Trestom ukladaným miesto trestu odňatia slobody je zvyčajne peňažná pokuta. Definície pojmov ako „malé množstvo“, „priťažujúce okolnosti“ a „menej významné vlastníctvo“ sa v jednotlivých krajinách značne líšia. V Belgicku je pre držanie marihuany v menšom množstve síce možný trest odňatia slobody, avšak orgány činné v trestnom konaní boli poučené o tom, aby pri bezproblémových prípadoch uprednostnili jemnejšie uplatňovanie trestného stíhania a aby prípady zaznamenávali na lokálnej úrovni a nie centrálne. V Rakúsku hlásia orgány činné v trestnom konaní nelegálne držanie drog na osobné použitie priamo zdravotníckym a nie súdnym orgánom, aby zabezpečili rýchlejšiu reakciu na ochranu zdravia a umožnili prokurátorom sústrediť sa na závažnejšie trestné činy. V Estónsku zahŕňa zákon pre použitie alebo osobnú držbu akejkoľvek drogy trest „administratívneho zadržania“ (zadržania v policajných celách) až na 30 dní. Podobné ustanovenia však boli nedávno odstránené z lotyšských a litovských zákonov a okrem tejto podmienky je naďalej možné uložiť tresty odňatia slobody.¹³

V iných európskych krajinách ako Dánsko, Francúzsko, Nemecko a Holandsko je podľa zákona možné uložiť trest odňatia slobody za prechovávanie drog, avšak vo viacerých z nich konanie orgánov činných v trestnom konaní alebo prokuratúry smeruje k tomu, aby pri menej závažných trestných činoch na účely prechovávaní marihuany na osobné použitie použili alternatívnu formu trestu k trestu odňatia slobody, resp. zastavili trestné stíhanie v danej veci. V Dánsku sa uplatňuje pri zistení páchania prvého trestného činu či priestupku uloženie pokuty. V Nemecku uzatvárajú prokurátori prípady, ktoré sa podľa určitých kritérií považujú za menej závažné v zmysle rozhodnutia ústavného súdu v roku 1994. Závažnosť prípadov sa, samozrejme v jednotlivých spolkových krajinách líši, zvyčajne sa však menej závažné prípady týkajú množstva marihuany, ktoré je menšie ako 6 gramov. Holandská

¹² Dostupné na internete: <https://www.drugsandalcohol.ie/27071/1/TD0217210ENN.pdf>. [cit. 15. 04. 2021].

¹³ EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: *Cannabis legislation in Europe*. Dostupné na internete: <https://www.drugsandalcohol.ie/27071/1/TD0217210ENN.pdf>, s. 13. [cit. 15. 04. 2021].

smernica o ópiovom zákone nariaďuje polícii, aby pri vyšetrowaní prikladala menšiu prioritu za zistenie držania menej ako 5 gramov marihuany a danú látku zaistila.¹⁴

Mapa č. 1: Porovnanie krajín EÚ v rámci možnosti obmedzenia osobnej slobody z dôvodu prechovávaní drog. Zdroj: Európske monitorovacie centrum pre dopy a drogovú závislosť. Dostupné na internete: <https://www.drugsandalcohol.ie/27071/1/TD0217210ENN.pdf>, s. 12.

Priložená mapa č. 1 predstavuje možnosti obmedzenia osobnej slobody v jednotlivých krajinách EÚ (tmavomodrá farba), pričom bledomodrá farba predstavuje krajiny, kde k obmedzeniu osobnej slobody zvyčajne nedochádza. Z grafu z roku 2017 je možné vidieť, že nie každá krajina uplatňuje obmedzenie osobnej slobody vo forme zadržania, či väzobného stíhania aj napriek tomu, že všetky krajiny EÚ vo svojich právnych poriadkoch definujú prechovávanie marihuany ako nedovolené. Ako bolo vyššie vysvetlené, rozdielne sa uplatňuje prístup k zisteniu prechovávaní danej drogy a následné ďalšie procesné úkony s tým spojené, ktoré môžeme chápať v určitých krajinách ako benevolentnejšie, pretože smerujú k inému výsledku, akým je začatie trestného stíhania a s ním spojené ďalšie procesné úkony končiacie súdnym pojednávaním. Dôležitým odlišovacím znakom je, že aj napriek zákonným ustanoveniam špecifikujúcich trestnosť činu nemusí dôjsť k rigidnému uplatňovaniu práva, ale postup orgánov činných v trestnom konaní a prokuratúry môže smerovať k iným nápravnýchovným opatreniam namiesto obmedzenia osobnej slobody, či už vo forme

¹⁴ Tamtiež, s. 13.

zaistovacích úkonov, resp. vo forme trestu a už tieto orgány majú právomoc vo veci konať a rozhodovať. V praxi sa preto je často možné stretnúť s pojmami ako dekriminalizácia, depenalizácia a legalizácia marihuany, ktoré sa v jednotlivých krajinách EÚ uplatňujú.

1.2 Dekriminalizácia, depenalizácia a legalizácia marihuany (pojmový výklad a situácia vo vybraných krajinách)

Dekriminalizácia

Dekriminalizáciou môžeme chápať odstránenie trestného statusu v rámci určitého správania alebo konania. Neznamená to však, že dané správanie je legálne, pretože môže dôjsť ku zabaveniu drog a stále môže dôjsť k uplatneniu netrestných sankcií. V diskusii o drogách sa tento termín zvyčajne používa na označenie právnych predpisov týkajúcich sa osobného držania (prechovávanie) alebo užívania a nie s ich rozširovaním či ďalšou distribúciou. V jednoduchosti ju je možné charakterizovať ako odklon od zákazu vynucovaného sankciami. Medzi krajiny, ktoré dekriminalizovali užívanie drog alebo ich osobné prechovávanie, môžeme zaradiť Luxembursko (iba marihuana), Chorvátsko, Portugalsko a Slovinsko.¹⁵

Depenalizácia

Popri dekriminalizácii existuje aj pojem depenalizácia, ktorý znamená zavedenie možnosti uzavrieť trestný prípad bez uloženia trestu, napríklad z dôvodu, že predmetný prípad sa považuje za „nepodstatný“ alebo jeho stíhanie nie je „vo verejnom záujme“. Medzi krajiny ju uplatňujúce v rámci témy tejto analýzy môžeme zaradiť Rakúsko, Nemecko a Poľsko.¹⁶

Legalizácia

Posledným pojmom uplatňovaním v rámci podmienok krajín EÚ je tzv. legalizácia, ktorá predstavuje legalizáciu činu, ktorý bol predtým zakázaný. V kontexte diskusie o drogách sa to obvykle týka odstránenia všetkých trestnoprávnych a alternatívnych sankcií, aj keď právne predpisy môžu obmedzovať rozsah povolenia (ako napríklad v prípade alkoholu a tabaku). Sankcie za porušenie týchto predpisov môžu byť trestné alebo iné ako trestné. Medzi príklady patria právne systémy v krajine ako Uruguaj a štáty USA ako Aljaška, Colorado, Oregon a Washington. V Európe predstavuje holandský systém predaja marihuany prostredníctvom kaviarní jedinou toleranciu k legálnemu sprostredkovaniu marihuany.¹⁷

---

¹⁵ Tamtiež, s. 13.

¹⁶ Tamtiež, s. 13.

¹⁷ Tamtiež, s. 13.

1.3 Porovnanie limitov pre osobné prechovávanie marihuany (praktiká z vybraných krajín EÚ)

V zmysle analýzy Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť (EMCDD)¹⁸ z roku 2017: „Niektoré krajiny EÚ stanovujú limity množstva marihuany pre osobnú potrebu, čo znamená, že osoba, ktorá disponuje väčším množstvom, akým je ustanovený limit, môže byť stíhaná za závažnejší trestný čin, akým by mohla byť napríklad ďalšia distribúcia či sprostredkovanie marihuany (napr. Estónsko, Litva, Holandsko a Slovensko). Ostatné krajiny taktiež stanovujú množstevné limity vo svojich zákonoch o drogách, ale na iné účely. Napríklad určitá krajina môže definovať limit prechovávania určitého množstva, často spolu s ďalšími kritériami, ktoré potom predstavujú základ pre trestné stíhanie pre trestný čin prechovávania marihuany. Prechovávanie určitého množstva marihuany pod touto hranicou môže potom viesť k alternatívnemu trestu (napr. Belgicko, Česká republika) alebo sa prípad môže pozastaviť, odkloniť alebo uzavrieť (napr. Rakúsko, Nemecko). Množstevné limity môžu byť stanovené na rôznych úrovniach (zákony či smernice) a môžu byť stanovené pre množstvo druhov drog alebo len pre niektoré z nich. Hmotnosti môžu byť špecifikované ako celková hmotnosť alebo hmotnosť THC v byline či v živici. V niektorých prípadoch sú množstvá definované počtom „dávok“ alebo peňažnou hodnotou.“¹⁹

Pokiaľ ide o ustanovené limity prechovávania marihuany, medzi krajinami nepanuje súlad, a preto sa trestné činy v jednotlivých krajinách líšia. Napríklad trestné stíhanie pre prechovávanie marihuanovej živice pre osobnú potrebu sa začína pri 0,25 gramoch v Litve, ale až pri 6 gramoch v mnohých nemeckých spolkových krajinách. Vzťahy medzi minimálnymi množstvami pre rôzne drogy sa v jednotlivých krajinách tiež veľmi líšia. Pre daný trestný čin môže byť stanovená hraničná hodnota hmotnosti marihuanovej byliny rovnaká ako prahová hodnota pre živicu (Belgicko) alebo dvadsaťkrát vyššia (Litva). Hmotnostná hranica pre marihuanu môže byť trojnásobok (Cyprus) alebo desaťnásobok (Holandsko) oproti heroínu. V niektorých krajinách (Chorvátsko, Grécko, Poľsko a Slovinsko), kde zákon stanovuje tzv. „malé“ alebo „veľké“ množstvá, neboli stanovené žiadne limity v právnych predpisoch, ani v pokynoch orgánov činných v trestnom konaní či prokuratúry. Namiesto toho sú množstvá stanovené buď znaleckým posudkom alebo rozhodnutím súdu.²⁰

¹⁸ Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/emcdda-home-page_en. [cit. 15. 04. 2021].

¹⁹ EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: *Cannabis legislation in Europe*. Dostupné na internete: <https://www.drugsandalcohol.ie/27071/1/TD0217210ENN.pdf>, s. 14. [cit. 15. 04. 2021].

²⁰ Tamtiež, s. 14

1.4 Trestný postih predaja či iného nakladania s marihuanou v krajinách EÚ

Analýza Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť z roku 2017 v rámci príslušných právnych predpisov preukázala, že „Maximálne tresty za priestupky či trestné činy v súvislosti s distribúciou (predaj, výroba a pod.) mimo prechovávania marihuany sa medzi štátmi EÚ značne líšia a je ťažké ich v jednoduchosti zosumarizovať. Napríklad najvyššie tresty odňatia slobody sa v súvislosti s distribúciou marihuany pohybujú v základnej skutkovej podstate v rozpätí od 2 do 3 rokov v Dánsku, Estónsku, Fínsku, Nórsku, Španielsku a Švédsku až po trest odňatia slobody na doživotie na Cypre, v Írsku a na Malte. Prvá skupina krajín etablovala rozmanitú škálu trestných činov v súvislosti s distribúciou marihuany a prislúchajúce tresty reflektujú na stupeň závažnosti jej distribúcie. V prvej skupine krajín sa teda pohybuje trest odňatia slobody za kvalifikované skutkové podstaty v rozpätí od 15 až 20 rokov, zatiaľ čo druhá skupina krajín má stanovený trest odňatia slobody v rovnakej výške za akýkoľvek trestný čin distribúcie marihuany, ale v druhej skupine krajín má vždy rozhodujúce postavenie súd, ktorému je daná právomoc posudzovať závažnosť činu a následne vyniesť rozsudok podľa svojej úvahy.“²¹

Rozsah sankcií povolených v zákonoch jednotlivých krajín môže závisieť od rôznych prirážajúcich okolností, nielen od príslušnej látky, čo výrazne sťažuje priame porovnanie medzi krajinami. Medzi faktory ovplyvňujúce ukladanie trestu často patrí množstvo drogy, či sa jedná o páchanie trestnej činnosti v rámci organizovanej skupiny, motív (predaj, sprostredkovanie za účelom zisku a pod.) a niekedy dokonca aj súd, na ktorom je páchatel súdený (napr. Írsko a Malta). Jedným zo spôsobov porovnania trestov ustanovených v zákonoch bola kombinácia rozsahov možných uložení trestov s množstvom zistenej látky u páchatelov. Dodávky v množstve do niekoľkých stoviek gramov konopnej živice sa v Maďarsku, Litve a tiež na Slovensku trestajú niekoľkoročným trestom odňatia slobody. Napríklad v Maďarsku dodávka viac ako 6 gramov THC (napr. 60 gramov živice s účinnosťou 10 %) zvyšuje rozsah možného trestu od trestu odňatia slobody do 2 rokov až na trest odňatia slobody v rozmedzí od 2 do 8 rokov. Tresty sa však v Rakúsku, Dánsku, Fínsku a Španielsku zvyšujú pokiaľ ide o množstvo, ktoré je rádovo v kilogramoch. Revidované oznámenie riaditeľa prokuratúry v Dánsku z roku 2008 uvádza, že až pri množstve približne 10 kilogramov živice alebo 15 kilogramov byliny marihuany je možné začať trestné stíhanie podľa trestného zákona (trest odňatia slobody tu predstavuje až 10 rokov väzenia). Ak sa nejedná o dané množstvo, prokurátori v Dánsku zvyčajne postupujú podľa zákona o euforických látkach, kde trest odňatia slobody sa môže pohybovať v rozmedzí až do 2 rokov väzenia.²²

²¹ Tamtiež, s. 16

²² Tamtiež, s. 16.

1.5 Súhrn krajín výskumu a trestnoprávne aspekty spojené s prechovávaním či ďalším použitím marihuany vo vybraných krajinách

Pri spracovaní trestnoprávnej roviny sme sa zamerali pri vybraných krajinách (Česká republika, Holandsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko) hlavne na aspekt, či je prechovávanie marihuany pre vlastnú spotrebu trestným činom (s prípadným ohľadom na ďalšie prvky spojené s trestnou činnosťou pri držaní danej drogy – použitie, pestovanie, výroba, distribúcia, dovoz a predaj), a ak áno, aká sankcia páchatelovi trestného činu hrozí, tiež na množstvo, ktoré by prípadný užívateľ mohol mať v osobnej držbe pri kontrole orgánom činným v trestnom konaní (resp. iným orgánom, ak je prítomný) a na príslušné právne predpisy v predmetnej veci.

1.5.1 Česká republika

V podmienkach ČR je prechovávanie a pestovanie marihuany v prvom rade priestupkom, ak sa jedná o držanie či pestovanie menšieho množstva danej látky. V prípade prechovávania väčšieho množstva danej látky sa však jedná už o trestný čin.

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Trestný zákon ČR“) v prvom rade definuje v § 283 nedovolenú výrobu a iné nakladanie s omamnými a psychotropnými látkami a s jedmi. Trestný čin v sebe zahŕňa v zmysle § 283 ods. 1 Trestného zákona ČR výrobu, dovoz, vývoz, prevoz, ponuku, sprostredkovanie, predaj alebo iné opatrenie či prechovávanie pre inú osobu omamnej alebo psychotropnej látky, prípravku obsahujúceho omamnú alebo psychotropnú látku, prekursor alebo jed. Za spáchanie daného trestného činu hrozí páchatelovi trest odňatia slobody na jeden až päť rokov alebo peňažný trest. Odňatím slobody na dva roky alebo desať rokov alebo prepadnutím majetku bude páchatel potrestaný, ak spácha daný skutok ako člen organizovanej skupiny, ak bol za daný skutok v posledných troch rokoch odsúdený alebo potrestaný, v značnom rozsahu, vo väčšom rozsahu voči dieťaťu alebo v množstve väčšom ako malom voči dieťaťu mladšiemu ako 15 rokov.²³ Pri naplnení ďalších znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu v zmysle § 283 Trestného zákona ČR, konkrétne ods. 3 a 4 hrozí páchatelom trest odňatia slobody na osem až dvanásť rokov alebo prepadnutie majetku, resp. desať až osemnásť rokov alebo prepadnutie majetku. Príprava daného trestného činu je tiež trestná.²⁴

²³ § 283 ods. 2 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 16. 04. 2021].

²⁴ § 283 ods. 3 a 4 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 16. 04. 2021].

Ako bolo spomenuté, v rámci §§ 284 a 285 Trestného zákona ČR je prechovávanie a pestovanie marihuany v ČR de iure v prvom rade priestupkom, ak sa jedná o malé množstvo definované v rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR.²⁵ Pestovanie malého množstva predmetnej látky predstavuje podobne ako jej prechovávanie priestupok v zmysle § 39 ods. 2 písm. b) zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkach a o zmene niektorých ďalších zákonov. Čo sa týka množstva, tak ako bolo spomenuté, jeho atribúty nie sú stanovené zákonne ale v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Tpjn 301/2013 zo dňa 13. marca 2014²⁶ k výkladu pojmu množstvo „väčšie ako malé“²⁷ u omamných a psychotropných látok a prípravkov ich obsahujúcich (§§ 283, 284 a 285 Trestného zákona ČR):

„I. Pre naplnenie znaku spočívajúceho v prechovávaní pre vlastnú potrebu v zmysle § 284 ods. 1, 2 trestného zákonníka postačí po formálnej stránke akýkoľvek spôsob držania omamnej alebo psychotropnej látky alebo jednu bez povolenia, pre seba, bez toho aby ju páchatel musel mať priamo pri sebe. Prechovávaním "pre vlastnú potrebu" je určenie takejto látky pre osobnú spotrebu, teda výhradne pre páchatela tohto trestného činu a nikoho iného. Musí však ísť o držanie takejto látky v množstve prevyšujúcom dávku potrebnú pre držiteľa (podľa stupňa jeho závislosti), lebo držanie len jednej dávky konzumentom drog pred jej použitím nie je prechovávaním, ale len tzv. spotrebnou držbou.

Za "množstvo väčšie než malé" v zmysle § 284 ods. 1, 2 trestného zákonníka treba všeobecne považovať také množstvo uchováwanej omamnej alebo psychotropnej látky alebo jednu, ktoré viacnásobne podľa ohrozenia vplývajúceho pre život a zdravie ľudí zo škodlivosti jednotlivých látok prevyšuje bežnú dávku obvyklého konzumenta.

Orientačné hodnoty určujúce "množstvo väčšie než malé" u omamných látok, psychotropných látok a prípravkov ich obsahujúcich sú uvedené v prílohe k tomuto stanovisku. Pri závere o naplnení uvedeného znaku treba podporne zohľadniť, či išlo o prvokonzumenta alebo užívateľov týchto látok v pokročilom štádiu závislosti, prípadne aj iné skutočnosti ovplyvňujúce mieru ohrozenia života alebo zdravia užívateľa.“

Väčšie množstvo prechovávania a pestovania marihuany je trestným činom. Tresty, ktoré hrozia za prechovávanie marihuany v zmysle § 284 Trestného zákona ČR sú v základnej skutkovej podstate stanovené do výšky jedného roka (trest odňatia slobody), resp. tresty odňatia slobody na šesť mesiacov až päť rokov a dva až osem rokov v kvalifikovaných skutkových podstatách.²⁸ Namiesto trestu odňatia slobody je možné uložiť zákaz činnosti a

²⁵ Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/tpjn-301-2013>. [cit. 16. 04. 2021].

²⁶ Tamtiež.

²⁷ Konkrétne hodnoty obsahuje príloha k Tpjn 301/2013 z 13. marca 2014. [cit. 16. 04. 2021].

²⁸ § 284 ods. 3 a 4 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 19. 04. 2021].

prepadnutie veci, ale len v rámci základnej skutkovej podstaty (§ 284 ods. 1 Trestného zákona ČR). Nedovolené pestovanie rastlín obsahujúcich omamnú alebo psychotropnú látku sa trestá v základnej skutkovej postate (§ 285 ods. 1 Trestného zákona ČR) trestom odňatia slobody až na šesť mesiacov, peňažným trestom alebo prepadenutím veci. Kvalifikované skutkové podstaty v rámci § 285 Trestného zákona ČR v ods. 3 stanovujú trest odňatia slobody do troch rokov alebo peňažný trest a v ods. 4 trest odňatia slobody na šesť mesiacov až päť rokov.

1.5.2 Holandsko

Smernica o stíhaní priestupkov proti ópiu²⁹ definuje malé množstvo mäkkých drog pre osobnú potrebu v množstve do 5 gramov. V zmysle smernice rovnako existuje predpoklad, že pestovanie najviac piatich rastlín konope je určené iba na osobné použitie a každý, kto vlastní alebo predáva malé množstvo mäkkých drog alebo pestuje menej ako päť rastlín pre vlastnú potrebu, nebude stíhaný. Smernica ďalej uvádza, že páchatel sa musí drog vzdať a dané drogy budú vyradené z obehu.

Za prechovávanie väčšieho množstva mäkkých drog hrozí páchatelom, ktorí podliehajú trestnému stíhaniu v prvom prípade iba pokuta. Páchatelia, ktorí boli dvakrát zadržaní, môžu dostať opäť pokutu alebo trest verejnoprospešných prác. Aktívni recidivisti v danej veci musia buď zaplatiť pokutu, vykonať verejnoprospešné práce alebo si odpykať trest odňatia slobody.³⁰ Ako bolo spomenuté, marihuana patrí do skupiny II tzv. „iných drog“.

V Holandsku legálne fungujú tzv. „kaviarne“, kde je možné vstúpiť, ak má osoba viac ako 18 či 21 rokov (záleží od politiky kaviarne) s tým, že sa daná osoba musí vedieť preukázať pasom alebo preukazom totožnosti, vstup je možný len 2x denne, marihuanu si je možné kúpiť do množstva 5 gramov za deň, v zariadení nie je povolené konzumovať alkohol či fajčiť cigarety, taktiež sa osoby musia zdržať vyvolávania akýchkoľvek nepríjemností a užívanie tvrdých drog v nich je prísne zakázané.³¹ V daných zariadeniach nie je možné taktiež predávať marihuanu či hašiš pre mladistvých či uverejňovať reklamu pre drogy. Samosprávy majú právomoc regulovať to, že koľko kaviarní sa bude nachádzať v ich územnom teritóriu.³²

²⁹ STAATSCOURANT: *Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, softdrugs*. Dostupné na internete: <https://perma.cc/2GEE-W6V4>. [cit. 19. 04. 2021].

³⁰ LIBRARY OF CONGRESS: *Decriminalisation of Narcotics: Netherlands*. Dostupné na internete: https://www.loc.gov/law/help/decriminalization-of-narcotics/netherlands.php#_ftn21. [cit. 19. 04. 2021].

³¹ AMSTERDAM INFO: *Amsterdam Coffee Shops Guide*. Dostupné na internete: <https://www.amsterdam.info/coffeeshops/>. [cit. 19. 04. 2021].

³² GOVERNMENT OF NETHERLANDS: *Toleration policy regarding soft drugs and coffee shops*. Dostupné na internete: <https://www.government.nl/topics/drugs/toleration-policy-regarding-soft-drugs-and-coffee-shops>. [cit. 19. 04. 2021].

Obchodovanie s drogami, ich výroba, pestovanie, dodávanie, spracovávanie, poskytovanie či ich preprava sa však v Holandsku trestá až do výšky 6 rokov trestu odňatia slobody, resp. uložením peňažnej pokuty. Výška trestu či pokuty závisí od množstva zaistenej drogy, ktorá je zjavne vyššia ako množstvo určené pre osobné použitie (5 gramov).³³

1.5.3 Rakúsko

V zmysle § 27 ods. 1 zákona o omamných látkach Rakúska (Suchtmittelgesetz)³⁴ každý, kto:

- a) nadobúda, vlastní, vyrába, prepravuje, dováža, vyváža alebo ponúka alebo obstaráva pre inú osobu,
- b) pestuje rastliny ópiového maku, koky alebo konope na účely výroby omamných látok,
- c) ponúka, vyrába alebo distribuuje huby obsahujúce psilocín, psilotín alebo psilocybín pre inú osobu alebo ich pestuje na účely obchodovania s nimi,

sa potrestá odňatím slobody až na jeden rok alebo sa mu uloží peňažný trest až do výšky 360 násobku denného vymeriavacieho základu.

Každý, kto prechováva vyššie spomenuté látky pre osobnú spotrebu (teda aj marihuanu) sa potrestá odňatím slobody až na 6 mesiacov alebo sa mu uloží pokuta až do výšky 360 násobku denného vymeriavacieho základu.³⁵ Trest odňatia slobody sa môže uložiť aj osobe, ktorá v prostriedkoch hromadnej dopravy, či na verejne dostupnom mieste ponúka alebo inak obchoduje s látkami podľa § 27 ods. 1 zákona o omamných látkach Rakúska (Suchtmittelgesetz). Osoby, ktoré majú síce určité množstvo marihuany pri sebe pre osobné potreby podľa § 27 ods. 2 zákona o omamných látkach Rakúska (Suchtmittelgesetz), môžu byť potrestaní na trest odňatia slobody až na tri roky, ak sa dopustia obchodovania s danou látkou.³⁶

Prechovávanie marihuany pre osobnú potrebu podlieha určitému limitu, ktorý stanovuje spolkový minister zdravotníctva po dohode so spolkovým ministrom

---

³³ §§ 3b, 10 a 11 zákona o ópíu Holandska. Dostupné na internete: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2009-07-01#Artikel3b>. [cit. 19. 04. 2021].

³⁴ Zákon o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 20. 04. 2021].

³⁵ § 27 ods. 2 zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 20. 04. 2021].

³⁶ § 27 ods. 3 zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 20. 04. 2021].

spravodlivosti.³⁷ Ako bolo spomenuté, aj prechovávanie marihuany pre osobné účely je trestným činom, avšak je nutné pamätať na množstvo, ktoré má daná osoba pri sebe v čase zadržania. Dané množstvo pre toto osobné použitie je stanovené vyhláškou ministerstva zdravotníctva a v súčasnosti predstavuje 20 gramov čistej látky THC alebo 40 gramov THCA.³⁸ Ak by niekto mal pri sebe množstvo väčšie ako je stanovená hodnota, môže sa potrestať trestnom odňatí slobody, ako bolo spomenuté na šesť mesiacov, a v prípade, že sa jedná o osobu závislú na návykových látkach, až na jeden rok.³⁹

1.5.4 Španielsko

Španielske právo sa líši od ostatných krajín v Európe, pretože nerozlišuje medzi rekreačným a liečebným užívaním marihuany. Lekárske aj rekreačné použitie v súkromných priestoroch bolo v roku 2015 dekriminalizované, avšak lekárske využitie ešte nie je technicky legálne. To ovplyvňuje pacientov, pretože nemôžu dostať od lekárov recept na lieky obsahujúce konope, namiesto toho k nim majú pacienti prístup prostredníctvom konopných klubov, ktoré spadajú pod neziskové organizácie. Regióny ako Katalánsko, Navarra a Baskicko prijali zákony umožňujúce dohliadať na legálne užívanie, distribúciu a pestovanie marihuany.⁴⁰

Článok 36 ods. 16 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti stanovuje, že užívanie marihuany je zakázané na verejných priestranstvách.⁴¹ Množstvo marihuany, ktoré užívatelia môžu použiť pre osobnú potrebu na iných miestach ako verejných priestranstvách však zákon ani iný predpis neustanovuje. V zmysle článku 33 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti platí zásada proporcionality v rámci ukladania trestov. Je na uvážení súdu, aké množstvo bude považovať vzhľadom na povahu osoby za trestné a či a o akom treste rozhodne, samozrejme, len za predpokladu, že sa daná osoba dopustila konzumácie marihuany na verejných priestranstvách a či použila drogu na

---

³⁷ § 28b a 31b zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 20. 04. 2021].

³⁸ SENSISEEDS: *Cannabis in Austria – Laws, Use and History*. Dostupné na internete: <https://sensiseeds.com/en/blog/countries/cannabis-in-austria-laws-use-history/#can-you-possess-and-use-cannabis-in-austria>. [cit. 20. 04. 2021].

³⁹ §27 ods. 5 zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 21. 04. 2021].

⁴⁰ VOLTEFACE: *Recreational Cannabis Legislation in Europe – Countries to Watch*. Dostupné na internete: <https://volteface.me/feature/recreational-cannabis-legalisation-europe-countries-watch/>. [cit. 21. 04. 2021].

⁴¹ Článok 36 ods. 16 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti. Dostupné na internete: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2015-3442>. [cit. 21. 04. 2021].

iné účely ako osobné použitie.⁴² Ak sa jedná o osobné použitie danej drogy v rámci zakázaných verejných priestranstiev, v prvom rade bude možné uložiť dotýčnej osobe pokutu vo výške od 601 až do výšky 30 000 eur. Španielske zákony nerozlišujú medzi marihuanou a inými drogami v rámci litery zákona.⁴³

Čo sa týka ďalšieho nakladania s marihuanou, Trestný zákon Španielska ukladá za ďalšiu činnosť v §§ 368 až 370 v rámci základnej skutkovej podstaty tresty odňatia slobody vo výške 3 až 6 rokov za distribúciu drog, ktoré vážne ohrozujú život a zdravie, a 1 až 3 roky v prípade ostatných drog. Zákon umožňuje použitie nižších sankcií vzhľadom na okolnosti prípadu a závažnosti činu, avšak, na druhej strane umožňuje aj použitie vyšších trestov v prípade iných prirážajúcich okolností (trestný čin spáchal verejný činiteľ, využitie závislosti určitej osoby, veľké množstvá danej látky alebo ak páchatel spáchal trestný čin ako člen organizovanej skupiny).⁴⁴

1.5.5 Švajčiarsko

Revidovaná verzia švajčiarskeho zákona o narkotikách a psychotropných látkach, ktorá sa sústreďuje na 4 princípy - prevencia, terapia, znižovanie škôd a represia - bola parlamentom schválená 20. marca 2008. Toto prepracované znenie bolo voličmi následne prijaté 30. novembra 2008 a účinnosť nadobudlo 1. júla 2011.⁴⁵ Pred nadobudnutím účinnosti tohto revidovaného zákona sa na prechovávanie drog pre osobnú potrebu vzťahovali články 19a a 19b zákona o omamných látkach z 3. 10. 1951 (SR 812.121), ktoré sú stále platné a účinné. Podľa týchto článkov bude každá osoba, u ktorej sa zistí úmyselné požitie drog, pokutovaná. V prípadoch menšieho významu môže byť namiesto trestného stíhania alebo pokuty vydané varovanie. Za osobnú spotrebu malého množstva sa neukladá pokuta. Ak je používateľ už v lekárskej starostlivosti pre konzumáciu drog alebo súhlasí s prijatím takejto starostlivosti, môže dôjsť k upusteniu od trestného stíhania. Ak je užívateľ závislý od drog, môže ho sudca poslať na kliniku pre liečenie závislostí.

Zákon o narkotikách a psychotropných látkach sa presadzuje prostredníctvom orgánov každého kantónu individuálne, pričom metódy sa v jednotlivých kantónoch líšia.

---

⁴² EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: *Penalties at a glance*. Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/publications/topic-overviews/content/drug-law-penalties-at-a-glance_en#. [cit. 21. 04. 2021].

⁴³ Tamtiež.

⁴⁴ §§ 368 až 370 Trestného zákona Španielska. Dostupné na internete: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>. [cit. 22. 04. 2021].

⁴⁵ Federálny zákon o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en. [cit. 22. 04. 2021].

Pokuty za prechovávanie marihuany sa pohybujú od 100 švajčiarskych frankov (CHF) v závislosti od kantónu a príslušného množstva držanej drogy.⁴⁶ Tresty sa odpúšťajú alebo sa páchatelom poskytuje iba varovanie najmä v prípade mladistvých. Program pre mladistvých páchatelov funguje po celom Švajčiarsku a zaväzuje mladistvých užívateľov marihuany, aby sa zúčastnili kurzu, kde sa podrobne diskutuje o konzumácii marihuany a súvisiacich rizikách.⁴⁷

V zmysle článku 8 zákona o narkotikách a psychotropných látkach sa marihuana nesmie pestovať, dovážať, vyrábať ani uvádzať na trh. Všetky zásoby zakázaných látok sa musia pod dohľadom príslušného kantonálneho úradu transformovať na zákonom povolenú látku alebo ak to nie je možné, musí dôjsť k ich zničeniu. Federálny úrad verejného zdravotníctva môže vydať výnimočne licenciu na pestovanie, dovoz, výrobu a uvádzanie na trh látok uvedených článku 8 ods. 1 písm. a) až d) zákona o narkotikách a psychotropných látkach (ópium určené na fajčenie a reziduá vytvorené na jeho výrobu či užívanie, diacetylmorfín a jeho soli, halucinogény ako LSD, narkotiká obsahujúce účinnú vzorku kanabinolov).⁴⁸

V súvislosti s marihuanou je trestné pestovanie a výroba danej látky, skladovanie, jej odosielanie, preprava, vyvážanie, predaj, vlastníctvo, držanie a financovanie nezákonného obchodu s danou látkou, pričom trest, ktorý hrozí páchatelovi spomenutých skutkov je trest odňatia slobody do troch rokov a peňažný trest.⁴⁹ Trest odňatia slobody hrozí páchatelom ak vedia, resp. musia predpokladať, že trestný čin sa týka množstva vyrobených omamných látok, ktoré by mohli priamo/nepriamo ohroziť zdravie veľkého počtu ľudí, konajú ako členovia skupiny, ktorá bola vytvorená za účelom nezákonného obchodu s omamnými látkami, dosahujú vysoké zisky z obchodovania s danými látkami, resp. ak ponúkajú dané psychotropné látky vo vzdelávacích inštitúciách navštevovaných mladistvými.⁵⁰ Ako bolo spomenuté, dospelým osobám, ktoré konzumujú marihuanu ilegálne, hrozí pokuta vo výške 100 CHF a viac. Za prechovávanie menej ako 10 gramov marihuany sa však pokuta neukladá.

---

⁴⁶ SWISS INFO: *No punishment for minors with small amounts of cannabis*. Dostupné na internete: https://www.swissinfo.ch/eng/court-verdict_no-punishment-for-minors-with-small-amounts-of-cannabis/45106154. [cit. 22. 04. 2021].

⁴⁷ Článok 3b federálneho zákona o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en. [cit. 22. 04. 2021].

⁴⁸ Článok 8 federálneho zákona o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en. [cit. 22. 04. 2021].

⁴⁹ Článok 19 ods. 1 federálneho zákona o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en. [cit. 22. 04. 2021].

⁵⁰ Článok 19 ods. 2 federálneho zákona o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en. [cit. 22. 04. 2021].

S osobami mladšími ako 18 rokov sa zaobchádza podľa trestného práva platného pre mladistvých.⁵¹

1.5.6 Švédsko

Vo Švédsku sa každá z dotknutých oblastí nakladania s marihuanou (prechovávanie, výroba, dovoz, spracovanie, distribúcia a pod.) trestá trestom odňatia slobody až do výšky troch rokov.⁵² Pokiaľ sa jedná o trestné činy vymedzené v § 1 zákona o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968, tak pri vymedzení trestu sa prihliada na povahu, množstvo a ďalšie okolnosti v súvislosti s trestným stíhaním osoby pre prechovávanie, či iné nakladanie s marihuanou, pričom ak sa jedná o menší prehrešok, dotýčnej osobe môže byť uložený trest odňatia slobody až na šesť mesiacov.⁵³ Zákony viažuce sa k užívaniu a nakladaniu s marihuanou ako také sú vo Švédsku často známe ako jedny z najprísnejších na svete. V skutočnosti orgány činné v trestnom konaní stíhajú užívateľov takmer vždy - jedinou výnimkou sú užívatelia mladší ako 18 rokov, ktorí sú v prípade prvých priestupkov varovaní a nie stíhaní. Pravdepodobne kvôli týmto prísnyim zákonom má Švédsko podľa Úradu OSN pre drogy a kriminalitu (UNODC) jednu z najnižších mier užívania drog.⁵⁴

Ako vyplýva z textu, vo Švédsku platí prísny režim kontroly či už prechovávanie, resp. nakladania s marihuanou a aj prechovávanie je trestné. Množstvo, ktoré má páchatel' pri sebe pri zadržaní je rozhodné v ďalšom postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, keďže dané subjekty rozhodujú či bude subjekt stíhaný za menší delikt, resp. závažnejší skutok.⁵⁵

Podľa správy Severskej siete pre alkohol a drogy sa vo Švédsku ukladajú pokuty pri prechovávaní marihuany (približne 150 násobok denného vymeriavacieho základu)⁵⁶ do 50 gramov (jedná sa o tzv. menší priestupok), 1 mesiac trestu odňatia slobody za prechovávanie

⁵¹ A SERVICE OF CONFEDERATION, CANTONS AND COMMUNES: *Cannabis: What are the rules in Switzerland?* Dostupné na internete: <https://www.ch.ch/en/cannabis/>. [cit. 23. 04. 2021].

⁵² § 1 zákona o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968. Dostupné na internete: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64. [cit. 23. 04. 2021].

⁵³ § 2 zákona o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968. Dostupné na internete: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64. [cit. 23. 04. 2021].

⁵⁴ MAPES, T.: *Marijuana in Sweden: Legal and Medicinal Status of Weed*. Dostupné na internete: <https://www.tripsavvy.com/marijuana-in-sweden-1626765>. [cit. 23. 04. 2021].

⁵⁵ §§ 1 a 2 zákona o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968. Dostupné na internete: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64. [cit. 23. 04. 2021].

⁵⁶ STRAIN INSIDER: *How far is Sweden from Legalising Marijuana?* Dostupné na internete: <https://straininsider.com/sweden-marijuana-legalisation/>. [cit. 23. 04. 2021].

marihuany do 100 g, 1 rok trest odňatia slobody pri prechovávaní menej ako 2 kg marihuany
a 4 a pol roka trest odňatia slobody pri prechovávaní menej ako 40 kg marihuany.⁵⁷

---

⁵⁷ NORDIC ALCOHOL AND DRUG POLICY NETWORK: *Alcohol Report*. Dostupné na internete:
<https://www.nordicalcohol.org/sweden-cannabis>. [cit. 23. 04. 2021].

Zistenia ohľadom prechovávaní marihuany či iných drog pre osobnú potrebu sme zhrnuli do nižšie uvedenej tabuľky, ktorej hlavným zdrojom sa stala webová lokalita Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť, pričom právne predpisy viažuce sa k zisteniam boli tiež simultánne overené. V rámci tabuľky sme sa zamerali na vybrané štáty EÚ a hroziacu sankciu za prechovávanie drog, alternatívy k trestu, či existujú rozdiely pri iných drogách v porovnaní s marihuanou a či sa líšia tresty v rámci zistenia určitého množstva danej drogy. V tabuľke jasne definujeme, kedy sa jedná o vyslovené použitie termínu marihuany ako samostatného druhu zákonného ustanovenia, keďže v ostatných prípadoch, ak zákon nerozlišuje marihuanu od ostatných drog, používame všeobecný termín „droga“ v príslušnom gramatickom tvare.⁵⁸

Krajina	Česká republika	Holandsko	Rakúsko	Španielsko	Švédsko
Aký trest hrozí za prechovávanie marihuany?	Prechovávanie malého množstva drog pre súkromné použitie je priestupkom trestaným pokutou do výšky 15 000 Kč. ⁵⁹ Držanie drog pre osobnú potrebu v „množstve väčšom ako malom“ je trestné podľa trestného zákona. Držba	Držanie drog sa trestá až v trvaní 1 rok odňatia slobody za drogy uvedené v zozname I (tzv. „neprijateľné riziko“) alebo až 1 mesiac väzenia za drogy uvedené v zozname II, kam patrí aj marihuana („iné drogy“). Avšak, všeobecné pokyny	Za prechovávanie drog a psychotropných látok pre vlastnú potrebu hrozí trest odňatia slobody až na 6 mesiacov alebo peňažný trest. Právny predpis: § 27 ods. 2⁶⁵ a § 30 ods. 2⁶⁶	Marihuanu ako aj iné drogy nie je dovolené držať pre vlastné potreby na verejných priestranstvách, pretože by sa jednalo o závažné porušenie verejného poriadku, avšak v prípade ďalšieho použitia ako	Za prechovávanie drog hrozí trest odňatia slobody až na 3 roky. Ak druh drogy, množstvo a ďalšie okolnosti nemajú závažný charakter, trest predstavuje pokuta alebo trest odňatia

⁵⁸ EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: *Penalties at a glance*. Dostupné na internete:

https://www.emcdda.europa.eu/publications/topic-overviews/content/drug-law-penalties-at-a-glance_en#.

⁵⁹ § 39 ods. 4 zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkach a o zmene niektorých ďalších zákonov. Dostupné na internete: <https://www.epi.sk/zzcr/1998-167>.

⁶⁵ § 27 zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 26. 04. 2021].

⁶⁶ § 30 zákona o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>. [cit. 26. 04. 2021].

	<p>marihuany (alebo iných látok obsahujúcich THC) sa trestá odňatím slobody až na 1 rok; prechovávanie iných drog (§ 284 ods. 2 Trestného zákona ČR) sa trestá odňatím slobody až na 2 roky, resp. zákazom činnosti alebo prepadnutím vecí. Odňatie slobody sa rozširuje na 6 mesiacov až 5 rokov, ak je množstvo drog „väčšie“, a na 2 - 8 rokov, ak je „množstvo“ drogy značné.⁶⁰</p> <p>Právna úprava: zákon č. 250/2016 Sb. o priestupkoch a konaní</p>	<p>pre prokurátorov obsahujú usmernenia pri ktorých sa páchatel, ktorý má v držaní konopné výrobky do 5 gramov prepustí a nie je stíhaný, pričom za prechovávanie marihuany pre osobné potreby sa nezačne trestné stíhanie, ak má páchatel pri sebe množstvo do 30 gramov na osobné použitie.</p> <p>Príslušné právne predpisy: §§ 2C, 3C a 10 ods. 5 zákona o ópíu Holandska⁶³, Smernica o stíhaní priestupkov k zákonu o ópíu, časť „Vyšetrovanie a trestné stíhanie“⁶⁴</p>	<p>zákona o omamných látkach (SMG)</p>	<p>obchodovanie by sa jednalo už o trestný čin. Ide o správny delikt, ktorý sa trestá pokutou od 601 do 30 000 eur.</p> <p>Právny predpis: čl. 36 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti⁶⁷</p>	<p>slobody až na 6 mesiacov.</p> <p>Právny predpis: § 1 ods. 6 a § 2 trestného zákona pre omamné látky (1968: 64).⁶⁸</p>
--	---	--	---	---	--

⁶⁰ Dané rozsahy nie sú definované textom zákona ale výkladovou praxou Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. Tpjn 301/2013 zo dňa 13. marca 2014. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/tpjn-301-2013>. [cit. 26. 04. 2021].

⁶³ Zákon o ópíu Holandska. Dostupné na internete: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2009-07-01#BijlageI>. [cit. 26. 04. 2021].

⁶⁴ Dostupné na internete: <https://perma.cc/2GEE-W6V4>. [cit. 26. 04. 2021].

⁶⁷ Organický zákon č. 4/2015 Z. z. o ochrane občianskej bezpečnosti Španielska. Dostupné na internete: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF\(2021\)011-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF(2021)011-e). [cit. 26. 04. 2021].

⁶⁸ Zákon o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968. Dostupné na internete: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64. [cit. 26. 04. 2021].

	o nich ⁶¹ , § 284 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR ⁶² a § 39 ods. 2 a 4 zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkach a o zmene niektorých zákonov.				
Aké sú alternatívy k danému trestu?	Žiadne alternatívy k trestu osobitne súvisiaceho s drogovými trestnými činmi nie sú. Trestný zákon však poskytuje celý rad probačných opatrení, ako napr. podmiennečné zastavenie trestného stíhania s podmiennečným odkladom alebo bez neho a podmiennečné upustenie od trestu s podmiennečným odkladom alebo bez neho. Môže tiež ísť o nariadenie liečby.	V prípade držania obmedzeného množstva tzv. „tvrdých drog“ (zoznam I) pre osobnú potrebu (t. j. jedna guľička, fólia, pilulka alebo 0,2 gramová dávka) bude uložený nižší trest. Prioritou by malo byť ponúknutie pomoci páchateľovi prostredníctvom liečby na špecializovanej klinike. Právny predpis: Smernica k ópiovému zákonu,	Zákon o omamných látkach (SMG) v §§ 35 až 38 umožňuje dočasné stiahnutie obvinenia alebo trestné stíhanie so skúšobnou dobou na 1 až 2 roky. Alternatívy môžu v prípade potreby zahŕňať aj dohodu o tom, že sa stíhaný podrobí liečbe, ktorá ak by bola úspešná, konanie sa zastaví. ⁷¹	Uloženie pokuty môže byť pozastavené, ak je páchateľ vo veku od 14 do 18 rokov a v prípade potreby sa podrobí liečebnému programu. Inak sa postupuje v rámci prevýchovných činností v súlade s postupom upraveným v kráľovskom dekréte 1079/1993 z 2. júla 1993. Právny predpis: organický zákon č. 4/2015 o ochrane občianskej	Súčasťou trestu môžu byť aj niektoré liečebné opatrenia. Právny predpis: Trestný zákon Švédska, kapitoly 28 a 30.⁷³

⁶¹ Zákon č. 250/2016 Sb. o priestupkoch a konaní o nich ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>. [cit. 27. 04. 2021].

⁶² Zákon č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷¹ Zákon o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.jusline.at/gesetz/smg>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷³ Trestný zákon Švédska. Dostupné na internete: <https://www.government.se/492a92/contentassets/7a2dcae0787e465e9a2431554b5eab03/the-swedish-criminal-code.pdf>. [cit. 27. 04. 2021].

	<p>Najskoršou fázou trestného konania pre alternatívy použitia trestu je fáza trestného stíhania. Prokurátor môže prijať uznesenie o podmienenečnom zastavení trestného stíhania (s dohľadom probačného úradníka alebo aj bez neho). V skutočnosti ide skôr o alternatívu v trestnom konaní. Rovnaké uznesenie môže prijať sudca pred, počas alebo po hlavnom pojednávaní.</p> <p>Právne predpisy: §§ 46 až 48, 81 až 83, 84 až 87 a 88 až 91 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR⁶⁹ a §§ 307 a 308 zákona č. 141/1961 Sb. Trestný poriadok ČR.</p>	<p>oddiel „Vyšetrovanie a trestné stíhanie“.⁷⁰</p>		<p>bezpečnosti⁷², dodatočné ustanovenie č. 5</p>	
--	---	--	--	--	--

⁶⁹ Zákon č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷⁰ Dostupné na internete: <https://perma.cc/RMU3-ZKY2>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷² Organický zákon č. 4/2015 Z .z. o ochrane občianskej bezpečnosti Španielska. Dostupné na internete: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF\(2021\)011-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF(2021)011-e). [cit. 27. 04. 2021].

Aké sú rozdiely v trestoch pri ďalších drogách?	<p>Držanie väčšieho množstva marihuany (teda nie menšieho) alebo iných látok obsahujúcich THC sa trestá odňatím slobody až na 1 rok; prechovávanie iných drog s možnosťou trestu až do 2 rokov.⁷⁴</p> <p>Právny predpis: § 284 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR</p>	<p>Držanie drog sa trestá až v trvaní 1 rok odňatia slobody za drogy uvedené v zozname I (tzv. „neprijateľné riziko“) alebo až 1 mesiac väzenia za drogy uvedené v zozname II, kam patrí aj marihuana („iné drogy“).</p> <p>Právny predpis: §§ 2C, 3C a 10 a 11 zákona o ópíu Holandska⁷⁵</p>	<p>Napriek tomu, že psychotropné látky a omamné látky sú upravené osobitne (v rôznych paragrafoch zákona), trest za prechovávanie oboch druhov drog pre vlastnú potrebu je rovnaký.</p> <p>Právny predpis: zákon o omamných látkach §§ 27 ods. 2 a § 30 ods. 2</p>	<p>Držanie drog na verejných priestranstvách predstavuje závažné porušenie verejného poriadku. Trest/pokuta sa nelíši podľa delenia jednotlivých drog.</p> <p>Právny predpis: čl. 36 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti⁷⁶</p>	<p>Trest za prechovávanie drogy sa pri rôznych drogách nelíši, ale druh drogy môže ovplyvniť interpretáciu správania páchatela v rámci základného „drogového trestného činu“ alebo „drobného trestného činu“.</p> <p>Právny predpis: § 1 ods. 6 a § 2 trestného zákona pre omamné látky (1968: 64)</p>
Líšia sa tresty v rámci množstva prechováanej drogy?	<p>Za držbu väčšieho ako malého množstva marihuany alebo iných látok obsahujúcich THC sa ukladá trest odňatia slobody až na 1 rok (v</p>	<p>Trest sa líši podľa množstva držanej látky. Držanie veľkého množstva marihuany zo zoznamu II sa trestá až 6 rokmi trestu odňatia</p>	<p>Zákon nerozlišuje trest podľa množstva držanej drogy, pokiaľ je droga držaná iba za</p>	<p>Trest za prechovávanie marihuany sa nezakladá na množstve držania danej drogy. Avšak, sudca môže zväziť množstvo spolu s inými</p>	<p>Druh drogy môže ovplyvniť interpretáciu správania páchatela v rámci základného „drogového</p>

⁷⁴ § 284 zákona č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷⁵ Zákon o ópíu Holandska. Dostupné na internete: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2009-07-01#BijlageI>. [cit. 27. 04. 2021].

⁷⁶ Organický zákon č. 4/2015 Z .z. o ochrane občianskej bezpečnosti Španielska. Dostupné na internete: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF\(2021\)011-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-REF(2021)011-e). [cit. 27. 04. 2021].

	<p>opačnom prípade hrozí iba pokuta); prechovávanie iných drog s možnosťou trestu až do 2 rokov. Odňatie slobody sa rozširuje na 6 mesiacov - 5 rokov, ak je množstvo drog „väčšie“, a na 2 - 8 rokov, ak je „množstvo“ drogy značné. Limity „malého množstva“ stanovené v stanovisku Najvyššieho súdu z roku 2014.</p>	<p>slobody alebo pokutou. Ako bolo spomenuté, žiadne vyšetrovanie sa nevedie v prípade držby marihuany v množstve menšom ako 5 g, a nevedie sa trestné stíhanie, ak je množstvo marihuany menšie ako 30 g. Držanie malého množstva „tvrdých drog“ pre vlastnú potrebu sa trestá odňatím slobody až na 1 rok alebo pokutou.</p> <p>Právna úprava: § 10 ods. 5 a § 11 ods. 4 a 6 zákona o ópíu Holandska.</p>	<p>účelom osobnej spotreby.</p> <p>Právny predpis: zákon o omamných látkach (SMG), § 27 (2), § 30 (2).</p>	<p>faktormi ktoré určujú prechovávanie pre osobnú spotrebu alebo na ďalšie obchodovanie.</p> <p>Právny predpis: čl. 33 ods. 2 organického zákona č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti</p>	<p>trestného činu“ alebo „drobného trestného činu“.</p> <p>Právny predpis: § 1 ods. 6 a § 2 trestného zákona pre omamné látky (1968: 64)</p>
--	---	--	---	--	---

2 Výrobnodistribučný aspekt

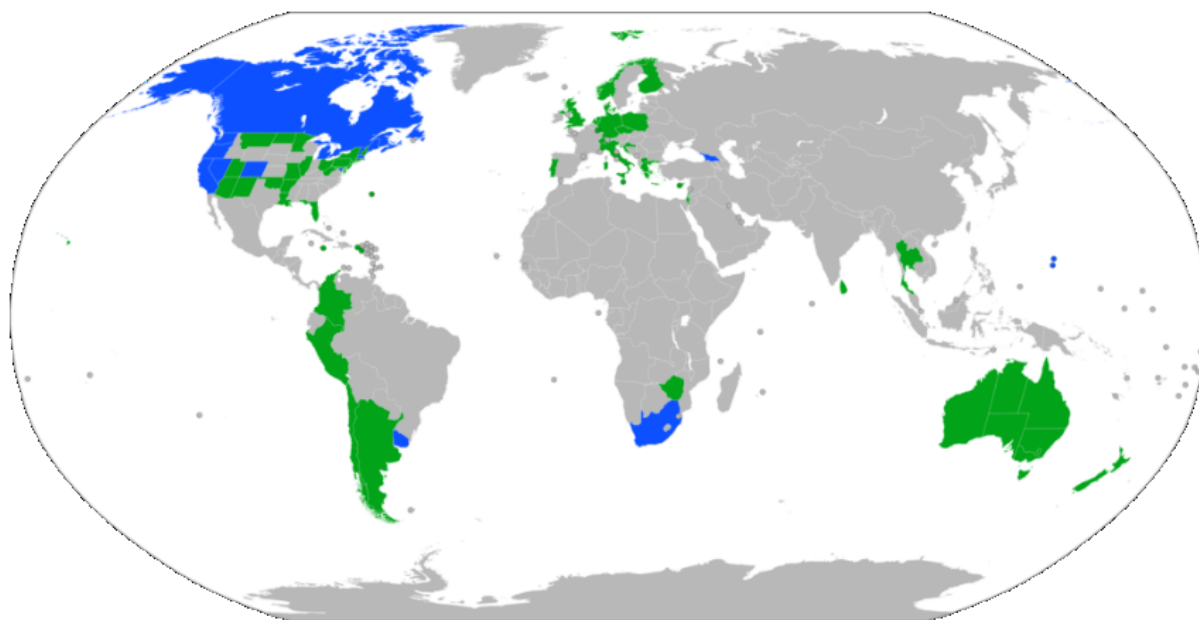
Konopa siata obsahuje minimálne 133 rôznych kanabinoidov. Kanabinoidy sú skupinou chemických zlúčenín, ktoré pôsobia na kanabinoidné receptory nachádzajúce sa v každom človeku a vyšších živočíšnych druhoch. Spolu tvoria kanabinoidný systém, ktorý má vplyv na náladu, apetít, krátkodobú pamäť a tiež bolesť.

CBD a THC sú dva najznámejšie a najpreskúmanejšie kanabinoidy, ktoré sa nachádzajú v konopnej rastline. Hoci obe sú prírodné zložky, ktoré pôsobia na endokanabinoidný systém tela, sú medzi nimi jasné rozdiely, ktoré majú vplyv na ich prirodzené účinky a spôsob ich regulácie. Produkty s obsahom CBD sa vo všeobecnosti využívajú s cieľom podporiť celkové zdravie. Najčastejšie sa zložka CBD vyskytuje vo forme olejov a tinktúr, tiež ako výživový doplnok alebo kozmetické prípravky.

CBD, ktorý je obsiahnutý v konope, je psychoneaktívny, stimuluje endokanabinoidný systém tela bez toho, aby pri konzumácii spôsoboval akékoľvek omamné alebo euforické účinky.

THC, ktorý sa nachádza vo vysokej koncentrácii v marihuane, je psychoaktívny, pri požití spôsobuje euforické účinky a pôsobí na telesné systémy.⁷⁷

Mapa č. 2: Právny stav medicínskeho užívania marihuany vo svete. Dostupné na internete: <https://dennikn.sk/blog/1438965/legalizaciamarihuanyny100rastlinnazivnost/>

Zelená – legálne na predpis, **modrá** – legálne bez predpisu, **sivá** – ilegálne.

⁷⁷ HEMP for humanity, Je Konope & CBD na Slovensku legálny?, Dostupné na: <https://hempforhumanity.eu/sk/konope-cbd-slovensku-legalny/>, [cit. 20.4.2021]

2.1 Právna úprava pestovania, lekárskeho a iného využívania konopy siatej v Slovenskej republike

✓ Pestovanie

Podľa zákona [č. 139/1998 Z. z. o omamných, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov](#) môže poľnohospodár v Slovenskej republike pestovať vybrané odrody konopy siatej aj bez povolenia. Stačí, ak pred výsevom podá žiadosť. Roľníci môžu pestovať iba tie druhy konope, ktoré sú uvedené v katalógu poľnohospodárskych plodín Európskej únie. Zber konope po začiatku kvitnutia je možný len do uplynutia 10-dňovej lehoty po skončení kvitnutia, a poľnohospodár je povinný požiadať o povolenie Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP). Inšpektori ÚKSÚP určujú, na ktorom území môže pestovanie pokračovať najmenej 10 dní po skončení kvitnutia. Počas týchto dní inšpektori skontrolujú, či je obsah THC v súlade s [nariadením Komisie \(EÚ\) 2018/709](#).⁷⁸ Od roku 2009 je u nás povolené pestovať niekoľko technických odrôd konope siatej s maximálnym obsahom THC do 0,2 %.

✓ Lekárske a iné využívanie

Dňa 1. 5. 2021 nadobudla v Slovenskej republike účinnosť novela [zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov](#), v ktorej bol vyradený cannabidiol (CBD) zo zoznamu psychotropných látok, pretože táto psychotropná látka nie je uvedená v dohovoroch OSN a Slovenská republika bola jediným členským štátom Európskej únie, ktorý ju považoval za psychotropnú látku.

Podľa vyjadrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky,⁷⁹ aj keď bude CBD vyradený z tohto zoznamu psychotropných látok, nebude zatiaľ možné jeho použitie v potravinách (vrátane výživových doplnkov), nakoľko cannabidiol je uvedený vo verejne dostupnom „**Novel Food**“ katalógu, že sa jedná o neschválenú novú potravinu podľa [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2015/2283 z 25. novembra 2015 o nových potravinách](#).

Podľa [článku 6 nariadenia \(EÚ\) 2015/2283](#) Európska komisia do 31. 12. 2017 zriadi a aktualizuje zoznam nových potravín povolených na umiestňovanie na trhu v rámci EÚ (vykonávacie [nariadenie Komisie \(EÚ\) č. 2017/2470 z 20. decembra 2017](#), ktorým sa zriaďuje

⁷⁸ Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Zoznam odrôd konopy siatej povolených na pestovanie v schéme SAPS, Dostupné na: <https://www.mpsr.sk/zoznam-odrod-konopy-siatej-povolenych-na-pestovanie-v-scheme-saps/762-40-762-10062/>, [cit. 15.4.2021]

⁷⁹ Bližšie pozri: https://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4598%3Acbd-cannabidiol-ako-suas-potravin-pripadne-vyvivovych-doplňkov-vnslovenskej-republike-informacia&catid=185%3Anove-potraviny&Itemid=1.

zoznam nových potravín v súlade s nariadením EP a Rady (EÚ) č. 2015/2283 v platnom znení). Na trhu v rámci Európskej únie sa môžu umiestňovať iba tie nové potraviny, ktoré sú povolené a zaradené do únijného zoznamu ako také alebo ktoré sa používajú v potravinách alebo na nich v súlade s podmienkami použitia a požiadavkami na označovanie v ňom špecifikovanými. V únijnom zozname nových potravín nie je v súčasnosti uvedený cannabidiol (CBD) ako povolená nová potravinová látka v EÚ.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že CBD nie je možné umiestňovať na trh v SR (ako ani v celej EÚ) ako potravinu alebo zložku potravín (vrátane výživových doplnkov), nakoľko sa jedná o neschválenú novú potravinu podľa nariadenia (EÚ) č. 2015/2283. Použitie CBD v potravinách sa bude môcť až po prípadnom schválení na úrovni EÚ a zapísaní do únijného zoznamu nových potravín, v ktorom budú uvedené aj podmienky, za ktorých možno predmetnú novú potravinu používať (tzn. kategórie potravín, do ktorých možno CBD pridávať, najvyššie prípustné množstvá CBD v týchto potravinách, prípadne aj špecifické požiadavky na označovanie takýchto potravín).⁸⁰

---

⁸⁰ Úrad verejného zdravotníctva SR, CBD (cannabidiol) ako súčasť potravín, prípadne výživových doplnkov v Slovenskej republike – Informácia, dostupné na: https://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4598:cbd-cannabidiol-ako-suas-potravin-pripadne-vyivovych-doplnkov-vnslovenskej-republike-informacia&catid=185:nove-potraviny, [cit. 20.4.2021]

2.2 Právna úprava pestovania, lekárskeho a iného využívania konopy sietej vo vybraných krajinách⁸¹

Tabuľka 1: Súhrnné výsledky analýzy

Krajina	Povolený predaj produktov s obsahom CBD	Povolené na lekárenské účely	Existujúca inštitúcia na certifikáciu produktov s obsahom konope	Limit THC pre CBD výrobky (povolená dávka)
Belgicko	Povolené "cannabis shop"	Využívané na liečebné účely (Sativex, Epidyolex, „magistrálny prípravok“)	Národný úrad pre konope	Menej ako 0,2 % THC
Česká republika	Povolené	Využívané na liečebné účely Lekársky limit je 180 g konope mesačne pre jedného pacienta	Štátny ústav na kontrolu liečiv	Menej ako 0,3 % THC
Estónsko	Nie je uvedené	Využívané na liečebné účely (Epidyolex)	Štátna lieková agentúra	Nie je uvedené
Holandsko	Povolené "coffee shop" Nie potravinárske výrobky	Nie je považované za liek, ale za doplnok výživy	Agentúra pre poradenstvo v súvislosti s kanabinoidmi Holandský úrad pre kontrolu potravín a liečiv	Voľnopredajné produkty neobsahujú viac ako 0,05 % THC "nízka dávka CBD" – 25 mg denne "priemerná dávka CBD" – 25mg–50 mg denne "vysoká dávka CBD" – viac ako 50 mg denne
Nórsko	Nie je uvedené	Využívané na liečebné účely - Sativex	Nie je uvedené	Nie je uvedené

⁸¹ ECPRD (interná/uzavretá databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Request No. 4493 - Non-medical products containing cannabidiol, Request No. 4408 - Medical use of cannabis, [cit. 17.4.2021]

Porovnávací analýza: Trestnoprávne a výrobnodistribučné aspekty spojené
s prechovávaním a ďalším nakladaním s marihuanou

<i>Krajina</i>	<i>Povolený predaj produktov s obsahom CBD</i>	<i>Povolené na lekárenské účely</i>	<i>Existujúca inštitúcia na certifikáciu produktov s obsahom konope</i>	<i>Limit THC pre CBD výrobky (povolená dávka)</i>
		- lekárska konope s obsahom THC vyšším ako 1 %		
Rakúsko	Povolené	Využívané na liečebné účely (Sativex, Epidyolex, Canemes, Nabilon Delta-9-tetrahydrokanabinol)	Rakúska agentúra pre zdravie a bezpečnosť potravín	Menej ako 0,3 % THC
Španielsko	Povolené Nie potravinárske výrobky	Využívané na liečebné účely Sativex	Nie je uvedené	Menej ako 0,2 % THC
Švajčiarsko	Povolené	Využívané na liečebné účely Lekárske konope na predpis	Spolkový úrad verejného zdravotníctva	Nie je uvedené
Švédsko	Nie je povolené	Využívané na liečebné účely Sativex, Epidyolex	Nie je uvedené	Nie je uvedené
Taliansko	Povolené	Nie je uvedené	Nie je uvedené	Menej ako 0,2 % THC Voľnopredajné produkty neobsahujú viac ako THC 0,5 %

Zdroj: Vypracovala autorka na základe odpovedí ECPRD požiadaviek č. 4408 a č. 4493

Odbor Parlamentný inštitút Kancelárie NR SR v záujme získania doplňujúcich priamych informácií využil informácie *Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD)*. Okrem informácií z ECPRD sa nám podarilo získať informácie aj z iných verejne prístupných zdrojov. Informácie o pestovaní, lekárskom a inom využívaní konopy satej sa nám podarilo získať z 10 krajín – Belgicko, Česká republika, Estónsko, Holandsko, Nórsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko a Taliansko.

2.3 Právna úprava pestovania konopy sietej a jej využívania na iný ako lekársky účel vo vybraných krajinách

2.3.1 Belgicko

Od roku 2018 existujú v Belgicku tzv. „cannabis shopy“, ktoré predávajú kanabidiol (CBD) s obsahom THC **nižším ako 0,2 %**. **Prevádzkovatelia obchodov musia mať pre každý výrobok certifikát** dosvedčujúci, že obsah THC nie je vyšší ako povolený limit. Okrem toho sa v prípade výrobkov obsahujúcich kanabidiol, ktoré sa považujú za potraviny, vyžaduje predchádzajúce povolenie od orgánov verejného zdravotníctva.

2.3.2 Česká republika

Legislatívnu úpravu „návykových látok“ a prípravkov, ktoré ich obsahujú, reguluje v Českej republike predovšetkým [zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkach](#). Ten definuje návykovú látku ako „omamnú a psychotropnú látku“ a bližšie odkazuje na [nariadenie vlády č. 463/2013 Sb. o zoznamoch návykových látok](#).

Konope v zmysle zákona o návykových látkach nie je vlákno rastliny ani konopné semená, ktoré sa bežne používajú ako zdroj bielkovín a vlákny, ani olej lisovaný zo semien.

Výnimka z uvedeného zákazu na pestovanie konope na lekárske účely je so súhlasom Ministerstva zdravotníctva udeľovaná Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv podľa § 24a zákona o návykových látkach. [Štátny ústav na kontrolu liečiv](#) plní podľa zákona č. 167/1998 Sb. o návykových látkach v znení neskorších predpisov úlohy štátnej agentúry pre konope na liečebné použitie.

Rastliny konope, ktoré sa spracúvajú na priemyselné, technické a záhradkárské účely, tzv. „technické konope“, majú osobitné postavenie. Na pestovanie technického konope, ktoré **nesmie obsahovať viac ako 0,3 % THC** (zatiaľ nie je stanovený limit CBD pre technické konope), sa pri plnení zákonných podmienok povolenie nevyžaduje (do 100 m² pestovateľskej plochy; ak je pestovateľská plocha väčšia, je potrebné pestovanie technického konope nahlásiť).

Pestovanie technického konope a jeho využívanie ako krmoviny alebo pre potravinárske účely patrí do kompetencie Ministerstva poľnohospodárstva Českej republiky.

Pravidlá pestovania a zabezpečenia pestovateľských plôch sa vzťahujú len na lekárske konope pre obsah THC. Tie vychádzajú z [Pravidiel správnej pestovateľskej praxe](#).

2.3.3 Holandsko

V Holandsku platí pravidlo, že konope môže pestovať každý, ak je **využívané iba na výrobu vlákien**. Semená konopy sietej sa môžu pestovať tiež, ale iba s úmyslom použiť ich

na sadenie **za účelom pestovania rastlín** na produkciu vlákna. **Zber kvetov a listov je zakázaný** a spadá pod *trestný zákon*. V Holandsku sa nesmie vyrábať ani CBD, ak nie je na tento účel udelená výnimka zo *zákona o ópíu*.

Poľnohospodári nepotrebujú povolenie na pestovanie schválených odrôd konope, musia byť však registrovaní ako aktívni poľnohospodári, aby mohli získať platby pre poľnohospodárske subjekty, ďalej musia pestovať konope zo špeciálneho certifikovaného osiva a výroba sa viaže na zmluvu s registrovaným spracovateľom.

Konope sa v Holandsku bežne pestuje ako striedajúca sa plodina (spolu s cukrovou repou a škrobovými zemiakmi). Najčastejšie sa pestujú odrody konope vhodné na výrobu konopného ľanu a/alebo semien. Poľnohospodárska plocha určená na pestovanie konope v roku 2019 predstavovala 1 877 ha.

Podľa *zákona o ópíu*, olej s obsahom CBD je tolerovaný ako rastlinný produkt a môže sa legálne predávať a konzumovať, ak je získaný z konope pochádzajúceho z EÚ a **neobsahuje viac ako 0,05 % THC**. [Agentúra pre poradenstvo v súvislosti s kanabinoidmi \(Cannabinoids Adviesbureau Nederland\)](#) v Amsterdame vyvinula **špeciálnu značku kvality pre výrobky s CBD**.

Na CBD olej sa vzťahuje *zákon o ópíu*, ale *nariadenie o „nových potravinách“* sa neuplatňuje. Synteticky získané kanabinoidy sa podľa definície považujú za **„novú potravinu“** a je **zakázané používať ich v potravinách a výživových doplnkoch**.

Marihuana nie je v Holandsku legálna. Jej prechovávanie je naďalej považované za nelegálne, **tolerované je jej držanie a predaj len v určených kaviarňach** po celom Holandsku (tzv. *politika tolerancie*). Povolená koncentrácia THC v konope v holandských kaviarňach (*„coffee shopoch“*) je bližšie špecifikovaná na nasledujúcich stránkach:

<https://www.trimbos.nl/docs/343b1656-b8dc-4e99-a363-cebb11e11471.pdf>

<https://www.trimbos.nl/kennis/feiten-cijfers-drugs-alcohol-roken/thc-monitor>

<https://www.cbdcompleet.nl/cbd-producten/>

Podľa holandského zákona je **predaj CBD s podielom THC nižším ako 0,05% legálny**. Holandský úrad pre potraviny a liečivá (NVWA) nepovažuje CBD za liek, ale klasifikuje ho ako výživový doplnok. Na výrobky obsahujúce CBD sa preto vzťahujú požiadavky na označovanie pre výživové doplnky.

Látka CBD je v súčasnosti predmetom ďalšieho výskumu a zatiaľ pre ňu nebola stanovená odporúčaná denná dávka. Vo všeobecnosti sa za *„nízku dávku CBD“* považuje

prijem menej ako 25 mg denne. “Priemerná dávka” sa pohybuje v rozmedzí 25-50 mg denne.
Všetko nad touto hranicou sa považuje za “vysokú dávku”.

2.3.4. Rakúsko

Podľa § 6a ods. 1 rakúskeho zákona o omamných látkach (Suchtmittelgesetz, SMG), BGBl. 112/1997, je právo pestovať rastliny konope na účely extrakcie omamných látok a na výrobu farmaceutických výrobkov a na súvisiace vedecké účely vyhradené Rakúskej agentúre pre zdravie a bezpečnosť potravín.

Pestovanie rastlín konope **na iné účely ako na získavanie omamných látok**, napr. na priemyselné, záhradnícke alebo poľnohospodárske účely je povolené **aj súkromným osobám**.

Príloha I k vyhláske o omamných látkach (Suchtgiftverordnung, SV), BGBl. II č. 374/1997 v znení neskorších predpisov zahŕňa pod narkotikami okrem iného hlávku kvetov a plodnice rastlín druhov konope, z ktorých nebola extrahovaná živica (marihuana).

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky o omamných látkach výroba, spracovanie, zaobstaranie a držba omamných látok podlieha povoleniu vydanému Spolkovým ministerstvom práce, sociálnych vecí, zdravia a ochrany spotrebiteľa. Takéto povolenie možno vydať iba licencovaným výrobcom alebo veľkoobchodníkom s liečivami a toxínmi.

Pestovanie konopných odrôd na priemyselné účely, ktoré sú vymenované v Spoločnom katalógu odrôd poľnohospodárskych rastlín (katalóg odrôd EÚ) alebo v zozname rakúskych odrôd (Österreichische Sortenliste) podľa § 65 zákona o semenách (Saatgutgesetz) 1997, BGBl. 72/1997 v znení neskorších predpisov je povolené súkromným osobám, pokiaľ jeho pestovanie slúži výlučne na získanie produktov.

Podľa súčasne platného zákona sa ustanovenia o omamných látkach nevzťahujú na listy a semená (bez zmesi s kvetom a plodovou hlavičkou) rastlín druhu konope, ani na kvet a plodnicu konkrétnych odrôd rastlín a priemyselné konope, ktorého obsah tetrahydrokanabinolu (THC) nepresahuje 0,3 %. Rovnako nepodliehajú ustanoveniam o omamných látkach ani výrobky vyrobené z týchto odrôd priemyselného konope, pokiaľ ich **obsah THC nepresahuje 0,3 %** pred, počas a po výrobnom procese.

Informácie o témach „konope ako potravina“, „užívanie kanabidiolu (CBD) a iných kanabinoidov“, ako tiež „tabak a súvisiace výrobky“ sú k dispozícii na webovej stránke rakúskej Agentúry pre zdravie a bezpečnosť potravín (AGES).

Podľa Spolkového ministerstva sociálnych vecí, zdravia, starostlivosti a ochrany spotrebiteľa, rastliny s obsahom CBD, ktorých fajčenie je povolené a obsahujú menej ako 0,3 % THC, spadajú pod ustanovenia rakúskeho zákona o tabaku. V prípade „bylinných

fajčiarskych výrobkov” rakúsky zákon o tabaku zahŕňa predpisy o predaji, označovaní, uvádzaní zložiek na trh a pod.

2.3.5. Španielsko

Podľa požiadaviek *Španielskej liekovej a zdravotníckej agentúry* (AEMPS) na povolenie pestovania konope je **potrebné zdokumentovať účel pestovania**, či ide o lekárske, vedecké, kozmetické účely alebo výskum. Spoločnosť tiež **musí uviesť pôvod semien**, aké bezpečnostné opatrenia sa chystá zaviesť, informácie o priestoroch a či vlastní príslušné vybavenie na tento typ práce. Tiež musí dodať protokol obsahujúci informácie o chemických vlastnostiach rastliny, ktoré zahŕňajú aj hladinu THC a CBD. **Maximálne povolené množstvo THC v konope je 0,2 %.**

Produkty s CBD sa v Španielsku nemôžu predávať ako potravina. V Španielsku je v súčasnosti používanie, výroba a predaj produktov s CBD legálne, len pokiaľ sú produkty určené na vonkajšie použitie a nie na konzumáciu.

2.3.6. Švajčiarsko

Od roku 2016 sú vo Švajčiarsku dostupné na **predaj výrobky** s nízkym obsahom THC na **nemedicínske účely**. Najväčší dopyt je po tabakových náhradkách, olejoch, tinktúrach (najmä elektronických cigaretách), potravinách (napr. čaj) a kozmetike. Na kvetinové vrcholy konope určené na využitie v tabakových náhradkách sa vzťahujú *všeobecné ustanovenia o bezpečnosti potravín a tabakových výrobkoch*.

Celková plocha konope pestovanej na otvorenom poli farmármi v roku 2019 dosiahla 229 ha, čo je v porovnaní s rokom 2018 nárast o 82 %. Okrem plantáží určených na produkciu oleja a vlákni z konope táto oblasť zahŕňa viac a viac plodín určených na produkciu kvetov konope s nízkym obsahom THC. CBD konope sa tiež dováža. Hlavnými dovážajúcimi krajinami sú Salvádor, Taliansko a Česká republika (spolu tvoria viac ako 96 % dovozu).

2.3.7. Švédsko

Vo Švédsku, na základe európskej klasifikácie CBD ako „*novej potraviny*“, **nie je možné predávať potravinové výrobky obsahujúce CBD.**

2.3.8. Taliansko

V Taliansku je povolené pestovanie priemyselnej konopy kmeňa *Cannabis sativa*, ktorá sa vo veľkej miere využíva na výrobu textilu, odevov a potravín (*podľa čl. 1 ods. 3 písm. c) zákona č. 242/2016* sa konope môže používať na výrobu potravín, kozmetiky, biologicky rozložiteľných surovín a polotovarov pre priemyselné sektory pôsobiace v rôznych

odvetviach). V zákone sa stanovuje, že pestovanie konope je legálne, ak je **obsah THC nižší ako 0,2 %**.

Pestovatelia sú podľa *dekrétu prezidenta Talianskej republiky č. 309/1990* oslobodení od trestnej zodpovednosti pod podmienkou, že obsah THC nepresiahne 0,6 %.

Vďaka diere v legislatíve zákon umožňoval rozsiahlu komercializáciu konopného kvetu (ľahká konope) bez psychotropných účinkov.

Dňa 30. mája 2019 taliansky Najvyšší súd, uverejnil informáciu o legálnosti predaja konope s nízkym obsahom THC. [V informačnej poznámke](#) súdu sa uvádza, že predaj Cannabis Sativa L., predovšetkým listov, kvetov, oleja, či živice, získaných z pestovania uvedenej odrody konope, nespadá pod zákon č. 242 z roku 2016, ktorý taxatívne vymenúva výrobky, ktoré sa môžu uvádzať na trh. Preto predaj a uvádzanie výrobkov získaných z konope na **trh pre širokú verejnosť je zakázaný**.

Vyhláška zo 4. novembra 2019, ktorou sa stanovujú **maximálne povolené množstvá tetrahydrokanabinolu (THC) v potravinách** uvádza zoznam konopných potravín (*Príloha I*), ktoré spadajú pod nové nariadenie. Ide o semená (vrátane roztláčených a pomletých semien iných ako múka) a suroviny vyrobené z konope, ktoré sa získavajú zo semien, t. j. múka a olej. Konopné potraviny uvedené v *Prílohe I* sa môžu uvádzať na trh pod podmienkou, že obsah THC neprekročí hodnoty stanovené v *Prílohe II*:

- **semená a múka: 2,0 mg celkového THC na 1 kg produktu;**
- **olej získaný z konopných semien: 5,0 mg celkového THC na 1 kg;**
- **výživové doplnky s obsahom zložiek získaných z konope: 2,0 mg celkového THC na 1 kg.**

Vyhláška o THC zahŕňa ustanovenie o vzájomnom uznávaní, podľa ktorého sa potravinárske výrobky na báze konope, legálne uvedené na trh v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru alebo v Turecku, môžu predávať aj v Taliansku. To síce môže viesť k uvedeniu výrobkov s vyšším obsahom THC na taliansky trh, ale treba dodať, že dovoz aj tak podlieha *Nariadeniu (ES) č. 764/2008*, ktoré upravuje postupy pre uplatňovanie určitých vnútroštátnych technických predpisov na výrobky, ktoré sú legálne na trhu v inom členskom štáte. To umožňuje členskému štátu vyžadovať súlad s vnútroštátnym technickým predpisom, ak sú splnené určité podmienky.

Výrobky s obsahom THC **menej ako 0,5 % sú voľne dostupné** a ich predaj sa v Taliansku nepovažuje za nezákonný. Rovnako je povolené využívanie konopy v tabakovom priemysle, pri dodržaní povolených limitov THC.⁸²

2.4 Právna úprava lekárskeho využívania konopy sietej vo vybraných krajinách

2.4.1. Belgicko

V Belgicku je možný predaj liekov obsahujúcich THC **iba na lekársky predpis**. Licenciu získali dva lieky, a to *Sativex* a *Epidyolex*. *Sativex* je sprej používaný na liečbu roztrúsenej sklerózy a *Epidyolex* sa používa na liečbu určitých foriem epilepsie.

Od roku 2019 môžu lekárne predávať „**magistrálny prípravok**“ - zlúčeninu na báze konopného prášku pripraveného lekárnikom na lekársky predpis. Zdravotnícke orgány stanovili pre tieto prípravky štandardy. Lekárnici môžu na prípravu lieku používať iba materiály schválené certifikovaných laboratóriom.

V roku 2019 bol zriadený *Národný úrad pre konope*, ktorý má za úlohu zaručiť kvalitu a zloženie použitého konope. Úrad umožňuje legalizáciu výroby konope na liečebné účely a spolu so zdravotníckymi orgánmi striktne monitoruje bezpečnostné a kvalitatívne normy.

2.4.2. Česká republika

Limity pre obsah CBD sú stanovené iba pre lekárske konope, **technické konope môže obsahovať max 0,3 % THC**. Odlišné režimy platia aj pre rôzne časti rastliny konope a ich prípravky. Právnu úpravu distribúcie, použitia a výdaja „*lekárskeho konope*“ upravuje [zákon č. 378/2007 Sb. o liekoch](#) a [vyhláška č. 236/2015 Sb. o používaní lekárskeho konope](#).

Všeobecne sa teda dá povedať, že **produkty s CBD sú v Českej republike legálne**, ak neobsahujú žiadne THC (v prípade predaja celej rastliny alebo kvetov je tolerancia najviac 0,3% THC), ale iba v prípade, že sa predávajú a používajú na priemyselné, technické a záhradnícke účely.

Obsah CBD je regulovaný iba v „*lekárskom konope*“, ktoré môže byť predávané iba na lekársky predpis a obsahuje buď THC limity, alebo obsah CBD v takýchto liečivách upravuje *príloha č. 1 vyhlášky č. 236/2015 Sb.*

⁸² Taliansko prijalo novelu zákona a legalizovalo CBD!, Dostupné na: <https://sk.cannadorra.com/en/tovar/konope-%C4%8Dl%C3%A1nky-and-informa%C4%8Dn%C3%A9/Taliansko-schv%C3%A1lilo-novelu-z%C3%A1kona-a-legalizovalo-z%C3%A1kon>, [cit. 20.4.2021]

Pestovanie rastlín konope, ktoré majú vyšší obsah THC látok ako 0,3 %, je podľa § 24 zákona o návykových látkach zakázané. Výnimkou z uvedeného zákazu je udelenie licencie, podľa § 24a zákona o návykových látkach, Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv na **pestovanie konope na lekárske účely**, ktoré je možné iba **so súhlasom Ministerstva zdravotníctva**. Česká legislatíva neupravuje žiadny denný limit CBD. Stanovuje sa iba maximálne množstvo liečebného konope na pacienta (kvôli obsahu THC, ktorý je návykovou látkou). Tento **limit je 180 g konope mesačne pre jedného pacienta**.⁸³ Limit pre maximálny obsah CBD sa uplatňuje iba na lekárske konope, ktorý je stanovený na 19 % CBD.

Na „lekárske konope“ sa vzťahuje **znížená sadzba DPH 10 %** (zákon č. 235/2004 Sb. o dani z pridanej hodnoty).

Liečivé konope môžu pacientovi predávať iba lekáre s možnosťou výdaja liekov na lekárske predpis.

2.4.3. Estónsko

Podľa § 3 (1) zákona o omamných a psychotropných látkach a ich prekurzoroch je zaobchádzanie s omamnými a psychotropnými látkami zakázané, s výnimkou ich použitia na lekárske alebo vedecké účely.

Od apríla 2018 sa na používanie konopy ako lieku už nevyžaduje súhlas špeciálnej komisie Ministerstva sociálnych vecí, čo znamená, že lekárske predpis na kanabinoid je automaticky registrovaný ako žiadosť o daný liek. O nutnosti použitia lieku rozhoduje lekár. V Estónsku má však povolenie na uvedenie na trh len jeden liek – Epidyolex⁸⁴.

Ostatné lieky nemajú povolenie na uvedenie na trh, ale to neznamena, že nie sú pre pacienta dostupné. Tieto lieky sa dovážajú a distribuujú na základe jednotného konania o povolení na dovoz, ktoré vykonáva Štátna lekárska agentúra (§ 21 zákona o liekoch). Podľa tohto postupu lekár pošle žiadosť Štátnej lekárskej agentúre, tá ju musí potvrdiť a následne sa dovozom lieku zaoberajú farmaceutické spoločnosti. Prehľad o omamných a psychotropných látkach a o zaobchádzaní s nimi je na stránke [Štátnej lekárskej agentúry](#).

⁸³ Státní agentura pro konopí pro léčebné použití (Štátna agentúra pre lekárske konope), Otázky a odpovede. Dostupné na: <http://www.sakl.cz/sk/index/faq>, [cit. 17.4.2021]

⁸⁴ Dňa 19.09.2019 Európska agentúra pre lieky udelila centrálnu registráciu lieku Epidyolex. Centrálna registrácia Európskej lekárskej agentúry platí aj v Estónsku.

2.4.4. Holandsko

V Holandsku upravuje využívanie konopy siatej na medicínske účely [zákon Opiumwet](#). V článkoch 4 a 5 je uvedené, že lekárnici alebo lekári prevádzkujúci lekárne, môžu pripravovať, spracovávať, predávať a dodávať konope, ak je určené na lekárske účely.

Zákon neupravuje za akých podmienok sa môže konope na lekárske účely používať. Neurčuje ani pravidlá používania či zdravotné indikácie, pri ktorých sa môže používať. Zodpovedným úradom za používanie konope na lekárske a vedecké účely je vládna organizácia, ktorá vydáva povolenia na využívanie konope pre farmaceutov, nemocnice a výskumné inštitúcie a tiež univerzity.

Výrobky s CBD nie sú kvalifikované ako omamné látky ani **ako farmaceutický výrobok**. Oficiálne stanovisko holandskej vlády je, že **CBD možno klasifikovať ako výživový doplnok**, nie ako omamnú látku či farmaceutický výrobok.

Podľa holandských právnych predpisov je legálne **na predaj CBD s THC do 0,05 %**. Holandský úrad pre kontrolu potravín a liečiv (NVWA) **nepovažuje CBD za liek**, ale klasifikuje ho **ako doplnok výživy**.

2.4.5. Nórsko

V Nórsku je **povolený liek Sativex** na liečbu svalových kŕčov u pacientov so sklerózou multiplex. Liek je možné použiť aj pri iných ako schválených príznakoch. Sativex užíva ročne približne 500 pacientov.

Ďalšie konopné produkty na liečebné účely sú dostupné prostredníctvom systému tzv. „poskytnutie lieku z humanitárnych dôvodov“, o ktoré žiada lekár v mene pacienta. O použitie **lekárskej konopy s obsahom THC vyšším ako 1 %** môžu požiadať len odborníci v nemocniciach. Od roku 2016 bola prostredníctvom systému „poskytnutie lieku z humanitárnych dôvodov“ poskytnutá „liečebná konopa“ približne 300 nórske pacientom.

Konope na lekárske účely sa môže používať pri ťažkých ochoreniach, ak k úľave pacienta nedôjde podaním schválených liekov. Neexistuje zoznam schválených zdravotných diagnóz, je na zvážení odborníka/lekára, ktorý pacienta lieči.

2.4.6. Rakúsko

Od roku 2012 môžu lekári predpisovať prípravky z konopných extraktov, ktoré sú povolené ako farmaceutické výrobky. V súčasnosti sú v Rakúsku povolené dva lieky na báze kanabisu ako farmaceutické výrobky: „*Sativex*“ (perorálny sprej spoločnosti GW Pharmaceuticals, na ďalšiu liečbu spastickej paralýzy svalov) a „*Epidyolex*“ (perorálny roztok

používaný u pacientov starších ako 2 roky, na adjuvantnú liečbu záchvatov v súvislosti s Lennox-Gastautovým syndrómom (LGS) alebo Dravetovým syndrómom (DS).

Od 15. septembra 2015 môžu lekári predpisovať recepty „Delta-9-tetrahydrokanabinolu“ izolovaného z vysoko účinných extraktov z konope, ktorý má štandardizovanú čistotu viac ako 95 %. Pri prípravkoch s D-9-THC sa dá s najväčšou pravdepodobnosťou očakávať použitie v nasledujúcich terapeutických oblastiach: *spazmus u pacientov s paralýzou, sklerózou multiplex alebo inou nervovou poruchou; pre zmiernenie neliečiteľnej bolesti, ako aj straty chuti do jedla, nevoľnosti a zvracania u pacientov s rakovinou*. Zoznam nie je úplný, liečbu je možné využiť aj v iných prípadoch. V roku 2008 bolo v zákone o omamných látkach ustanovené nariadenie, ktoré umožňuje pestovanie vysoko účinného konope pre farmaceutický výskum a výrobu liekov, z ktorého sa vyrába „prírodný D-9-THC“, ktorý je v súčasnosti v Rakúsku k dispozícii na lekárske predpis.

Lekársky predpis samotného konope nie je v Rakúsku povolený.

Lieky, ktoré je možné získať na lekárske predpis:

Canemes 1 mg kapsuly - na liečbu zvracania a nevoľnosti spojeného s chemoterapiou u pacientov s rakovinou, ktorí adekvátne nereagujú na inú antiemetickú liečbu.

Sativex - na zlepšenie symptómov u dospelých pacientov so stredne ťažkou až ťažkou spasticitou v dôsledku sklerózy multiplex (SM), ktorí nereagovali primerane na iné antispastické lieky.

Epidyolex 100 mg / ml perorálny roztok - Epidyolex sa spolu s Clobazamom používa u pacientov vo veku starších ako 2 roky, na systémovú liečbu záchvatov v súvislosti s Lennox-Gastautovým syndrómom (LGS) alebo Dravetovým syndrómom (DS).

Nabilon - plne synteticky vyrobený kanabinoid, ktorý napodobňuje tetrahydrokanabinol (THC) - zákon o omamných látkach sa naň nevzťahuje. Liečba ťažkej nevoľnosti a zvracania spôsobeného liečbou rakoviny (chemoterapiou).

2.4.7. Španielsko

V súčasnosti je v Španielsku povolený liek Sativex, ktorý obsahuje výťažky z konope a je určený na liečbu príznakov sklerózy multiplex. Liek je na predpis od špecializovaného lekára.

2.4.8. Švajčiarsko

Používanie konope na lekárske účely je vo Švajčiarsku povolené za podmienok stanovených v [článku 8 ods. 5 zákona o omamných látkach](#).

Spolkový úrad verejného zdravotníctva v súčasnosti udeľuje každý týždeň okolo desať výnimočných licencií na používanie liečivých kanabinoidov. Na získanie licencie je potrebné podať žiadosť s podrobnosťami o pacientovi, diagnóze a plánovanej liečbe. Zodpovedný lekár musí preukázať, že ochorenie vážne ovplyvňuje kvalitu života pacienta a že iné terapie neboli úspešné.

V lete 2019 navrhla *Spolková rada* zmenu a doplnenie platného zákona upravujúceho používanie liečivých kanabinoidov. Touto revíziou sa zameriava na lepšie využitie potenciálu kanabisu ako liečiva a na zabezpečenie priameho a nebyrokratického prístupu chorých ľudí k liečbe kanabinoidmi. Návrh zruší zákaz marihuany na lekárske účely; použitie kanabisu na iné ako lekárske účely bude stále zakázané.

Navrhovaná zmena a doplnenie podmieňuje pestovanie, spracovanie, výrobu a obchodovanie s lekárskou marihuanou autorizáciou a dohľadom *Swissmedic* (*Spolkový úrad verejného zdravotníctva*) - rovnako ako akékoľvek iné omamné látky, ak sa používajú na lekárske účely (napr. kokaín, metadón, morfín). Liečba kanabinoidmi by si už nevyžadovala výnimku od *Spolkového úradu verejného zdravotníctva*; bola by zaručená sloboda voľby liečby a zodpovednosť by bola výlučne na ošetrojúcom lekárovi. Očakáva sa, že novela nadobudne účinnosť koncom roku 2021 alebo začiatkom roku 2022.

2.4.9. Švédsko

V súčasnosti je vo Švédsku uvedený na trh jeden schválený liek obsahujúci kanabinoidné látky: *Sativex*. *Epidyolex* je schválený, ale zatiaľ nie je na uvedený švédsky trh. *Epidyolex* je perorálny roztok obsahujúci vyčistené CBD, schválený centrálnym postupom (EMA) na ďalšiu liečbu záchvatov spojených s Lennox-Gastautovým syndrómom alebo Dravetovým syndrómom v kombinácii s klobazamom u pacientov vo veku starších ako 2 roky.

Oba lieky sú výhradne na lekárske predpis.

Nepovolené lieky, obsahujúce kanabinoidné látky, ktoré dostali vo Švédsku licenciu:

- *Marinol*, kapsula obsahujúca syntetické THC, schválená v USA na liečbu anorexie spojené s chudnutím u pacientov s AIDS a nevoľnosťou a zvracaním spojeným s rakovinou;
- *Kanabidiol* (perorálny roztok), perorálny roztok obsahujúci vyčistené CBD, rovnaký produkt ako *Epidyolex* (schválený v USA), ale s iným balením a označením;
- *Bediol*, konope, ktoré sa konzumujú ako bylinkový čaj alebo sa inhalujú pomocou inhalátora, sú v Holandsku registrované, ale nie sú formálne schválené.

Záver

Predkladaná analýza zmapovala trestnoprávnu a výrobnodistribučnú rovinu rôznych druhov nakladania s marihuánou. V rámci prvej časti sme sa zamerali na trestnoprávne náležitosti spojené s užívaním a ďalšou distribúciou marihuany v podmienkach SR, všeobecný prehľad štúdie Európskeho monitorovacieho centra pre drogy a drogovú závislosť v rámci krajín EÚ z roku 2017 a na záver sme poskytli komplexnejšiu analýzu danej problematiky v rámci vybraných krajín výskumu (Česká republika, Holandsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko a Švédsko). Porovnanie daných krajín prinieslo v rámci trestnoprávnej roviny prechovávania marihuany nasledovné výsledky: v **Českej republike** sa prechovávanie marihuany v malom množstve považuje v prvom rade za priestupok, pričom to isté platí aj pre pestovanie danej látky. Rozdelenie množstiev na malé a veľké je stanovené rozhodnutím Najvyššieho súdu ČR. V **Holandsku** je pre vlastné potreby možné prechovávať marihuanu až do množstva 5 gramov, pričom v prípade zistenia danej skutočnosti nebude osoba, ktorá má zodpovedajúce množstvo pri sebe, trestne stíhaná. Marihuana sa v Holandsku radí podľa zákona o ópíu Holandska k ľahším drogám v rámci skupiny II delenia jednotlivých drog a je ju možné legálne kúpiť v tzv. „kaviarňach“ na to určených. V **Rakúsku** je prechovávanie marihuany podobne ako na Slovensku trestné a páchatelovi hrozí trest odňatia slobody na šesť mesiacov alebo peňažná pokuta, avšak v Rakúsku je stanovený limit určitého množstva prechovávania marihuany (20 g), v rámci ktorého voči danej osobe nebude uplatňované trestné stíhanie (spomínaná depenalizácia). Vo Švajčiarsku je limit pre osobné prechovávanie marihuany až do výšky 10 gramov, pričom, až po zistení vyššieho množstva je možné uložiť danej osobe pokutu vo výške 100 CHF a viac. Švédsko patrí medzi najprísnejšie krajiny v rámci trestania prechovávania marihuany, keďže prechovávanie marihuany je trestné, ale podľa správy Severskej siete pre alkohol a drogy sa do 50 gramov ukladá len pokuta a tresty odňatia slobody, ak má páchatel pri sebe marihuany v množstve do 100 g, do 2 kg a do a nad 40 kg.

Aj napriek tomu, že prechovávanie marihuany je de facto aj de iure v skúmaných krajinách trestné, rozdiel spočíva v tolerancii prechovávania drogy, kedy krajiny automaticky uplatňujú alternatívy k potrestaniu, či nezačínajú trestné stíhanie vôbec. Ako si je možné všimnúť, množstvo danej látky (10, 20 a 50 g v rámci skúmaných krajín) je hlavným atribútom pre upustenie od trestného stíhania a jeho možného nahradenia peňažným či iným trestom, resp. úplnou depenalizáciou. V podmienkach SR existujú alternatívy k trestu odňatia slobody za prechovávanie marihuany, avšak začatie trestného stíhania zakladá aj zistenie stopového množstva danej látky a radí tak SR k veľmi prísny trestnoprávnym poriadkom v rámci podmienok EÚ.

Čo sa týka výrobnodistribučnej siete, tak **pestovanie vybraných odrôd konope**, ktoré sú uvedené v katalógu poľnohospodárskych plodín Európskej únie, je možné v krajinách **bez**

povolenia. Poľnohospodári nemusia žiadať o špeciálnu licenciu, pokiaľ sa jedná o technické konope, ktoré sa využíva na vlákno a semená.

V **Belgicku, Španielsku, Taliansku** podobne ako u nás sú produkty s obsahom CBD legálne, iba ak obsah THC *je nižší ako 0,2 % THC*. Povolený limit obsahu THC *technického konope* je v **Českej republike a v Rakúsku** *nižší ako 0,3 % THC*. Limit pre maximálny obsah CBD v konope využívaného na *lekársky účel* je v **Českej republike** stanovený na **19 % CBD**.

V štyroch krajinách (**Česká republika, Holandsko, Rakúsko, Švajčiarsko**) existuje **úrad/agentúra**, ktorý zodpovedná za certifikáciu výrobkov s obsahom kanabinoidov, podľa definovaných limitov CBD a THC v jednotlivých krajinách. Pestovanie konope využívané na lekárske účely je podmienené udelením licencie od daného úradu/agentúry.

Podľa „Novel Food“ katalógu, sú potraviny aj výživové doplnky s obsahom CBD klasifikované ako *neschválená nová potravinu podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2283 z 25. novembra 2015 o nových potravinách*.

Potravinové *výrobky s obsahom konope je povolené predávať* v krajinách ako napr. **Belgicko, Česká republika, Rakúsko, Švajčiarsko**. V **Holandsku** je možný *voľný predaj výrobkov konope* s obsahom do 0,05 % THC (sieť podnikov, kaviarní, kde je používanie marihuany tolerované). V **Rakúsku** je povolený predaj „bylinných fajčiarskych výrobkov“ s obsahom CBD, ak obsahujú menej ako 0,3 % THC. V **Taliansku** je možný *predaj potravinových výrobkov* (semená, múka, olej, výživové doplnky), pri dodržaní stanovených limitov pre obsah THC v jednotlivých produktoch.

V **Španielsku a Švédsku** je predaj potravinových výrobkov s obsahom CBD zakázaný; výrobky sú povolené iba na vonkajšie použitie.

Na *lekárske účely* je konope využívané napr. v **Belgicku, Českej republike, Estónsku, Nórsku, Rakúsku, Španielsku, Švajčiarsku a Švédsku**. Lieky s obsahom CBD sú iba na lekárske predpis (napr. *Sativex, Epidyolex, Canemes, Nabilon Delta-9-tetrahydrokanabinol*).

V **Českej republike** sa pacientom vydáva dávka konope na lekárske predpis v pôvodnej podobe (sušená rastlina), *maximálne 180 g na mesiac*.

V **Nórsku** môže lekár predpísať pacientovi, pri ťažkých ochoreniach (neexistuje zoznam ochorení, je iba na zvážení lekára, akú liečbu použije), použitie „*liečebnej konope*“ s *obsahom THC vyšším ako 1 %*.

Dávka konope na predpis je možná aj pacientom vo **Švajčiarsku**, predpis od lekára musí byť však verifikovaný *Spolkovým úradom verejného zdravotníctva* (koncom roku 2021/začiatkom 2022 by mala platiť *novela zákona*, kedy bude možné pacientom predpísať dávku konope bez verifikácie úradu, rozhodnutie o vhodnosti liečby bude iba na ošetrojúcom lekárovi).

Zoznam použitých zdrojov

Zákony

- 1) Federálny zákon o narkotikách a psychotropných látkach Švajčiarska. Dostupné na internete: https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/1952/241_241_245/en.
- 2) Trestný zákon Španielska. Dostupné na internete: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>,
- 3) Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkach a o zmene niektorých ďalších zákonov ČR. Dostupné na internete: <https://www.epi.sk/zzcr/1998-167>,
- 4) Zákon č. 250/2016 Sb. o priestupkoch a konaní o nich ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>,
- 5) Zákon č. 40/2009 Sb. Trestný zákon ČR v znení neskorších predpisov. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>,
- 6) Zákon č. 40/2009 Z. z. Trestný zákon ČR. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>,
- 7) Zákon o omamných látkach Rakúska. Dostupné na internete: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10011040>,
- 8) Zákon o ópíu Holandska. Dostupné na internete: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2009-07-01#BijlageI>,
- 9) Zákon o ópíu Holandska. Dostupné na internete: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0001941/2009-07-01#Artikel3b>,
- 10) Zákon o trestoch v súvislosti s omamnými látkami Švédska z roku 1968. Dostupné na internete: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/narkotikastrafflag-196864_sfs-1968-64,
- 11) Zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov, Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1998/139/>,
- 12) Organický zákon č. 4/2015 o ochrane občianskej bezpečnosti Španielska. Dostupné na internete: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2015-3442>,

Webové lokality

- 13) A SERVICE OF CONFEDERATION, CANTONS AND COMMUNES: Cannabis: What are the rules in Switzerland? Dostupné na internete: <https://www.ch.ch/en/cannabis/>,
- 14) AMSTERDAM INFO: Amsterdam Coffee Shops Guide. Dostupné na internete: <https://www.amsterdam.info/coffeeshops/>,

- 15) Denník N- Legalizácia marihuany – 100 rastlín na živnosť, Dostupné na: <https://dennikn.sk/blog/1438965/legalizaciamarihuany100rastlinnazivnost/>,
- 16) ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi). Request No. 4493- Non-medical products containing cannabidiol,
- 17) ECPRD (interná databáza výmeny informácií medzi národnými parlamentmi) Request No. 4408 - Medical use of cannabis,
- 18) EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: Cannabis policy: status and recent developments. Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/publications/topic-overviews/cannabis-policy/html_en,
- 19) EUROPEAN MONITORING CENTRE FOR DRUGS AND DRUG ADDICTION: Penalties at a glance. Dostupné na internete: https://www.emcdda.europa.eu/publications/topic-overviews/content/drug-law-penalties-at-a-glance_en#,
- 20) GOVERNMENT OF NETHERLANDS: Toleration policy regarding soft drugs and coffee shops. Dostupné na internete: <https://www.government.nl/topics/drugs/toleration-policy-regarding-soft-drugs-and-coffee-shops>,
- 21) LIBRARY OF CONGRESS: Decriminalisation of Narcotics: Netherlands. Dostupné na internete: https://www.loc.gov/law/help/decriminalization-of-narcotics/netherlands.php#_ftn21,
- 22) MAPES, T.: Marijuana in Sweden: Legal and Medicinal Status of Weed. Dostupné na internete: <https://www.tripsavvy.com/marijuana-in-sweden-1626765>,
- 23) Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR - Zoznam odrôd konopy sietej povolených na pestovanie v schéme SAPS, Dostupné na: <https://www.mpsr.sk/zoznam-odrod-konopy-siatej-povolenych-na-pestovanie-v-scheme-saps/762-40-762-10062/>, [cit. 15.4.2021]
- 24) Ministerstvo zdravotníctva SR, Dostupné na: <https://www.health.gov.sk/Clanok?novela-zakon-omamne>,
- 25) NORDIC ALCOHOL AND DRUG POLICY NETWORK: Alcohol Report. Dostupné na internete: <https://www.nordicalcohol.org/sweden-cannabis>,
- 26) STAATSCOURANT: Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, softdrugs. Dostupné na internete: <https://perma.cc/2GEE-W6V4>,
- 27) Státní agentura pro konopí pro léčebné použití (Štátna agentúra pre lekárske konope), Otázky a odpovede. Dostupné na: <http://www.sakl.cz/sk/index/faq>,
- 28) STRAIN INSIDER: *How far is Sweden from Legalising Marijuana?* Dostupné na internete: <https://straininsider.com/sweden-marijuana-legalisation/>,

- 29) SWISS INFO: No punishment for minors with small amounts of cannabis. Dostupné na internete: https://www.swissinfo.ch/eng/court-verdict_no-punishment-for-minors-with-small-amounts-of-cannabis/45106154,
- 30) Taliansko prijalo novelu zákona a legalizovalo CBD!, Dostupné na: <https://sk.cannadorra.com/en/tovar/konope-%C4%8Dl%C3%A1nky-and-informa%C4%8Dn%C3%A9/Taliansko-schv%C3%A1lilo-novelu-z%C3%A1kona-a-legalizovalo-z%C3%A1kon>,
- 31) Úrad verejného zdravotníctva SR, CBD (cannabidiol) ako súčasť potravín, prípadne výživových doplnkov v Slovenskej republike – Informácia, dostupné na: https://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4598:cbd-cannabidiol-ako-suas-potravin-pripadne-vyivovych-doplňkov-vnslovenskej-republike-informacia&catid=185:nove-potravin,
- 32) VOLTEFACE: Recreational Cannabis Legislation in Europe – Countries to Watch. Dostupné na internete: <https://volteface.me/feature/recreational-cannabis-legalisation-europe-countries-watch/>,
- 33) YAR, L.: Marihuana v Únii: Bez lekárskeho predpisu to nejde nikde, rozhoduje ale tolerancia. Dostupné na internete: <https://euractiv.sk/section/spravodlivost-a-vnutro/news/marihuana-v-unii-bez-lekarskeho-predpisu-to-nejde-nikde-rozhoduje-ale-tolerancia/>.

Publikácie

- 34) KOMENTÁR K TRESTNÉMU ZÁKONU Č. 300/2005 Z. z. spracovaný pod vedením prof. JUDr. Jozefa Čentéša, PhD. Dostupné na internete: <https://www.epi.sk/eurokodex-komentar/Eurokodex-komentar-zakona-c-300-2005-Z-z.htm?fid=2595296&znenie=2020-01-01>.

Judikatúra

- 35) Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. Tpjn 301/2013 z 13. marca 2014. Dostupné na internete: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/tpjn-301-2013>.